

Otrdiena ● 2018. gada 23. oktobris

CENA tirdzniecībā 0,68 EUR

Aiztur robežpārkāpējus

9.

Īsziņas

Piesakies sudrabkāzu ballei

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļa atgādina, ka tikai šonedēļ - līdz 26. oktobrim - vēl turpinās pieteikšanās Sudrabkāzu ballei. Aicināti visi, kas šogad svin sudrabkāzas.

Piedzimst mazāk bērnu

2018. gada pirmajos deviņos mēnešos reģistrēto jaundzimušo skaits - 14 680 bērni - ir par 1 267 mazūļiem jeb 8% mazāks nekā 2017. gada attiecīgajā periodā, liecina Centrālās statistikas pārvaldes provizoriskie dati. Šogad pirmajos deviņos mēnešos reģistrēti 21 616 mirušie, kas ir par 103 vairāk nekā pagājušā gada deviņos mēnešos. 2018. gada 1. oktobrī provizoriskais iedzīvotāju skaits Latvijā bija 1 miljons 923 tūkstoši.

Sacentīsies šāvēji

26.-27. oktobrī Viļakas pamatskolas 2. kategorijas šautuvē pulcēsies sportisti, kas apliecinās savas prasmes B. Bondara piemiņas balvas izcīņas sacensībās ložu šaušanā.

Nominanti jau zināmi

Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra tūrisma organizatore Ineta Bordāne informē, ka ikgadējā Balvu novada uzņēmēju balle notiks 23. novembrī, kur gada balvas uzņēmējdarbībā pasniegs deviņās nominācijās, turklāt nominanti jau zināmi. Piemēram, nominācijā "Gada lauksaimnieks" izvirzīti trīs, "Gada jaunais uzņēmējs" un "Novada tēla popularizētājs" - 9 nominanti. Vērtēšanas komisija turpina darbu pie nominantu atlases apbalvošanai.

Aicina neklusēt

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas (VBTAI) Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 līdz 28. oktobrim rīko informatīvo akciju "Pārtrauc klusēšanu!", kuras mērķis ir vērst sabiedrības uzmanību uz seksuālo vardarbību un tās atklāšanu, aicinot cietušos, ģimenes locekļus un līdzcilvēkus zvanīt uz Bērnu un pusaudžu uzticības tālruni 116111 un ziņot par notikušo.

Jaunas iespējas! Ar profesionālajām galdniecības iekārtām, kā apgalvo meistari Ēriks Kanaviņš un Aigars Noviks, būs daudz vieglāk strādāt, kā arī izgatavot ekskluzīvas mantas.

Atklāj meistaru istabu

Edgars Gabranovs

Pagājušā nedēļa Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā aizritēja amatnieku zīmē - skolēni strādāja darbnīcās, sacentās Amatnieku svētkos un nedēļu noslēdza ar modernas kokapstrādes klases un meistaru istabas atklāšanu.

Skolas direktore Biruta Vizule lepojas, ka Amatnieku svētki skolā notika jau 15. reizi: "Šajā pasākumā, kurā šogad piedalījās arī komandas no Krāslavas un Daugavpils, kā ierasts, godinājām senās amatnieku prasmes un darbarīkus, kā arī 12 savus kursantus uzņēmām zeļļa kārtā. Tas nozīmē, ka turpinām amatniecības vidusskolas tradīcijas, dodot iespēju jauniešiem iegūt zeļļa diplomu. Tālāk izglītojoties, viņi var tikt arī pie meistara diploma, jo skolā strādā Amatniecības kameras šūšanas meistare Anita Matule-Bordāne, galdniecības meistari Aigars Noviks un Ēriks Kanaviņš."

Amatnieku svētkos jauniešiem nācās gan zāgēt, gan iesist blūķi naglas. Jautāta, vai pati direktore prot iesist naglu, B. Vizule atsmēja, ka viņai mājās ir palīgs, kurš to izdara. Direktore neslēpa, ka profesionālo skolu vidū konkurence ir liela, tāpēc pedagogi daudz dara, lai interese par amatniecību rastos jau bērnudārza posmā: "Mums ir

nodrošināta laba materiālā bāze, turklāt mūsu audzēkņiem nav jāiegādājas neviens materiāls, ar ko strādāt. Esmu optimiste, jo mūsu skolā jaunieši iegūst vidējo izglītību, kā arī bonusu - profesiju." Ja pagājušajā mācību gadā skolā atklāja modernas šūšanas darbnīcas, tad 19. oktobrī prezentēja profesionālas galdniecības iekārtas, kā arī atklāja meistaru istabu. Tiesa, tā, kā paskaidroja direktore, ir tapšanas studija: "Tā līdzināsies nelielai muzeja telpai, kur būs apskatāmi mūsu meistaru un skolēnu darbi."

Galdniecības darbnīcu un meistaru istabas atklāšanā piedalījās arī Balvu novada pašvaldības pārstāvji un deputāti. Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kaļva atgādināja, ka mūsdienās situācija ir tāda, kad jācinās par katru skolēnu. Viņa, tāpat kā novada domes priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova un deputāts Tālis Korlašs, mudināja atrast, izdomāt un izgatavot tādas lietas, ar ko var pelnīt. Piemēram, ciemiņi bija vienprātīgi, ka pilsētā nozāgētos kokus nevis jāizkurina, bet jāatdod skolai, lai varētu izgatavot noderīgas mantas. Un to skola arī veiksmīgi dara - atkal top gultiņas bērnudārzam, nerunājot par pašdarinātiem suvenīriem, piemēram, drēbju pakaramajiem "Made in BPVV".

Foto - E. Gabranovs

Nākamajā adugunī

- **Atklāj savus noslēpumus Dokumentāliste un krimiķe ciemojas Balvos**
- **Tepenīcas ciems un tā ļaudis Garānu dzimtas stāsts**

Grāmata - vislabākā dāvana.

2. lpp.

Marka Rotko māksla iedvesmo un mudina jaunām idejām.

6. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 26 dienas!

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Kopā ar darba kolektīvu svinot SIA "Balvu Vaduguns" 23. dzimšanas dienu Lizumā, nespēju vien nopriecāties, cik vienā mazā pagastā ir daudz ko redzēt. Ja glezncini rudens skati ir dabas nopelnis, bet senatnīgā muiža nākusi mantojumā no seniem laikiem, tad piemiņa par rakstnieku un skolotāju Apsīšu Jēkabu viņa dzimtajās mājās "Kalanģos" saglabāta, tikai pateicoties vietējo iedzīvotāju, īpaši Aivas Kraukles, entuziasmam.

Viesojoties šajā nelielajā pagastā, sajutu, ka ne visur lauki izmirst. Lizumā, piemēram, dzīve iet uz augšu, jo te ir darbs - uz šejieni brauc strādāt no tuvākas un tālākas apkārtnes. Pateicoties pašu vietējo iedzīvotāju aktivitātei, pagastā izveidots viens no lielākajiem kokapstrādes uzņēmumiem Baltijā "Avoti", kurā ražo priedes masīvkoka mēbeles populārajam skandināvu veikalam "Ikea". Droši vien daudzi kaut reizi mūžā ir nobaudījuši "Dimdiņu" skābētos vai šķovētos kāpostus, kā arī konfektes "Gotiņa", kas arī top šajā pagastā. Te darbojas arī vairākas lielas, modernas govju fermas. Bet galvenais - dzimst bērni un ir izdevies saglabāt vidusskolu.

Priecē, ka šoreiz ciemošanās kaimiņu novadā izvērtās ne tikai par kopā ar kolēģiem patīkami pavadītu saulainu rudens dienu, bet sniedza arī nelielu optimisma devu. Radās ticība, ka galu galā arī mūsu Latgales laukos kādreiz būs jūtama rosība, jo cilvēki pelnīs pietiekami, lai nemeklētu labākas dzīves iespējas citur. Ja vien neturpināsim cerēt, ka Laimes lāci pie mums atvedīs kāds cits....

Latvijā

Valsts autoceļu tīklā turpinās būvdarbu sezonu. Valsts autoceļu tīklā, turpinoties būvdarbu sezonai, atsevišķos posmos joprojām jāreģinās ar satiksmes ierobežojumiem. Visvairāk to patlaban ir uz valsts reģionālajiem autoceļiem, lielākie no tiem - starp Ventpili un Liepāju posmā no Labraga līdz Mežainei. Kopumā ir astoņi pagaidu luksoforu posmi. Turpinās darbi arī uz Vidzemes šosejas pie Bērzkroga. Pašreiz lielākie būvdarbi un satiksmes ierobežojumi uz valsts galvenajiem autoceļiem ir uz Vidzemes šosejas posmā no Rīdzenes līdz Bērzkrogam ar četriem pagaidu luksoforu posmiem un vienu luksoforu pie Kaķupītes, kā arī uz tilta pār Daugavu uz Daugavpils apvedceļa.

Latvijas mazākajā 10.klasē ir tikai trīs skolēni. Latvijas mazākajā desmitajā klasē ir tikai trīs skolēni. Kā liecina IZM dati, trīs desmitklasnieki ir Skrundas vidusskolā. Kopumā šajā izglītības iestādē reģistrēti 326 izglītojamie. Trīs 10.klases skolēni ir arī Valmieras Gaujas krasta vidusskolā - attīstības centrā. Kopumā 1.- 12.klasē šajā skolā mācās 162 izglītojamie. Pa četriem desmitklasniekiem ir Alojas Ausekļa vidusskolā, Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolā, Ķeguma Komerccnovizriena vidusskolā. Par vienu 10.klases skolēnu vairāk, proti, pieci desmitklasnieki ir Zasas vidusskolā.

Samazinās jaundzimušo skaits. Šī gada pirmajos deviņos mēnešos reģistrēto jaundzimušo skaits ir par 1267 mazuliem jeb 8% mazāks nekā pagājušā gada attiecīgajā periodā, liecina Centrālās statistikas pārvaldes provizoriskie dati. Šī gada deviņos mēnešos pasaulē nākuši 14 680 bērni. Vienlaikus mirstības rādītāji Latvijā kopš 2015.gada rāda nelielu pieauguma tendenci. Šogad pirmajos deviņos mēnešos reģistrēti 21 616 mirušie, kas ir par 103 vairāk nekā pagājušā gada deviņos mēnešos. Dabiskais pieaugums Latvijā saglabājas negatīvs. Šī gada deviņos mēnešos iedzīvotāju skaits valstī, mirušo skaitam pārsniedzot dzimušo skaitu, samazinājās par 6936 cilvēkiem. Pērn attiecīgajā periodā iedzīvotāju skaits samazinājās par 5566 cilvēkiem. Šī gada 1.oktobrī provizoriskais iedzīvotāju skaits Latvijā ir 1 923 000.

(Ziņas no www.tvnet.lv un www.delfi.lv)

Grāmatu svētki Balvos

Piedāvā lasāmvielu tumšiem rudens vakariem

Irēna Tušinska

19.oktobrī Balvu Novada muzeja izstāžu zālē jau astoto reizi pēc kārtas atklāja Grāmatu svētkus, ko, sadarbībā ar partneriem, rīko izdevniecība "Zvaigzne ABC". Kā vienmēr, iepazīstināt balveniešus ar savu daiļradi ieradās visdažādāko literatūras žanru autori.

Balvu Novada muzeja izstāžu zālē, uzrunājot klātesošos dzejnieka vārdiem, Grāmatu svētku atklāšanas pasākumu ievadīja skolotāja Vita Romanovska, bet ieskandināja Briežuciema folkloras kopa "Soldani". Savukārt uz Balvu Centrālās bibliotēkas direktores Rutas Cibules jautājumu: "Vai esat gatavi atvērt sirdis Ziemeļlatgales lasītājiem?", "Zvaigzne ABC" komanda un rakstnieki atbildēja ar skaļu 'jā'.

Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova, sveicot svētku dalībniekus, dalījās pārdomās par bērniņu un to, kā iepazīna grāmatu pasauli: "Lasīt iemācījos agri - piecu gadu vecumā. Visu laiku cilāju šīs brīnišķīgās kastītes ar savādajām svītriņām un man tik ļoti gribējās izlasīt, kas tajās rakstīts!" Vērojot muzeja zālē fotoizstādē "Latgales ainava" iemūžinātos brīnišķīgos Latvijas dabasskatus, viņa vēlreiz nonāca pie pārlicības, ka nekad nepametīs dzimto novadu un Latvijū. A.Petrova atgādināja, ka cilvēkam katrā dzīves posmā seko citādāka satura literatūra: "Bērniībā tās ir bilžu grāmatas, skolas gados gūstam no tām zināšanas, tad nāk dzeja, romantiski mīlasstāsti, visuma un pasaules izziņāšana, vēstures izpratne."

Pateicības vārdus par centieniem uzrunāt cilvēkus, liekot iemīlēt literatūru, mudinot lasīt un būt piederīgiem grāmatu pasaulei, saņēma arī Balvu Centrālās bibliotēkas kolektīvs. A.Petrova puda pārlicību, ka arī tehnoloģiju laikmets reiz beigsies, bet grāmata būs mūžīga, unikāla vērtība. "Vēl unikālāk ir tas, ka paši autori šodien ir atnākuši tikties ar mūsu lasītājiem. Tā nenotika manā bērniībā. Mēs gan lasījām grāmatas un piedalījāmies dzejas dienās, bet pašu autoru klātesamība lasīšanu padara vēl iedvesmojošāku," pārlicību puda domes priekšsēdētāja vietniece.

Savukārt izdevniecības "Zvaigzne ABC" mārketinga un reklāmas nodaļas vadītājs Gints Balodis slavēja Balvu lasītājus: "Prieks, ka jūs lasāt, mīlat grāmatas un spējat noorganizēt tik skaistus svētkus. Pēc diviem gadiem būs svētku jubilejas gads. Tad droši vien svētki būs jāriko trīs dienu garumā!" atbalstošu ovāciju pavadīts, pajokoja G.Balodis. Viņš mājiniekiem dāvināja skaistu grāmatu "Latvijas valsts stāsti".

Pēc svinīgajām uzrunām, ko papildināja folkloras kopas "Soldani" muzicēšana, R.Cibule īsumā pastāstīja par katra autora daiļradi un iepazīstināja viņus ar *krustmātēm*, kuras rakstniekus pavadīs visas dienas garumā.

Šoreiz uzrunāt mūsu lasītājus bija ieradusies astoņi autori. Pieredzējusi žurnāliste Inga Jēruma Balvos ciemojās ar jaunāko grāmatu "Hosams Abu Meri - libānietis. Sirdī latvietis". Par savu ceļu literatūrā mazajiem lasītājiem gatavojās pastāstīt grāmatas "Snīpulītis no Snīpuļciema" autore Laura Vinogradova; grāmatu "Svešais draugs" un "Vēl viena diena" autore Jana Veinberga vēlējās iepazīstināt ar saviem darbiem; rakstniece, grāmatas "Sauls špagas asmenī" autore Dace Priede grasījās dalīties literārās pieredzes stāstos, bet Evija Gulbe un Linda Lošina mazajiem lasītājiem vēlējās atklāt savu grāmatu varoņu pelēnu Koko un Riko piedzīvojumus. Savukārt skolotājs un astronoms Ilgonis Vilks, kurš literātu vidū izrādījās vienīgais stiprā dzimuma pārstāvis, gatavojās stāstīt par grāmatas "Visums. Ceļvedis" tapšanu, bet autore Inta Lemešonoka ieradās, lai skaidrotu pašas izveidotajā rokasgrāmatā skolotājiem "Kompetenču pieeja karjeras izglītībā skolā" rakstīto.

Pieskaņotos tērpos. Bērnu grāmatu par pelēnu Koko un Riko piedzīvojumiem autore Evija Gulbe un ilustratore Linda Lošina pie saviem lasītājiem ieradās atbilstošās kleitās. Turklāt Lindas zīmētie draiskuļi Koko un Riko jau kādu laiku priecē mazos lasītājus zīmējumu izstādē Balvu Centrālajā bibliotēkā. Savukārt vienīgais vīrietis - skolotājs, zinātnes vēstures pētnieks un astronoms Ilgonis Vilks - lieliski iejutās sievišķīgajā literātu pulciņā.

Foto - I.Tušinska

Gatavi atvērt sirdis balveniešiem. Literāti, kuri piedalījās Grāmatu svētkos, ar prieku ieklausījās mājinieku uzrunās, ar nepacietību gaidot tikšanos ar lasītājiem. Viņi labprāt izmantoja arī unikālo iespēju pirmie apskatīt fotoizstādi "Latgales ainava".

Foto - I.Tušinska

Katram sava krustmāte. Grāmatu svētku atklāšanas pasākumā katram rakstniekam piešķīra mīļu *krustmāti*, kura pavadīja autoru visas dienas garumā. Ar siltiem apskāvieniem savējo - bibliotēkas darbinieci Ingridu Supi - sagaidīja literāte Dace Priede.

Foto - I.Tušinska

Muzicē "Soldani". Briežuciema folkloras kopas "Soldani" vadītāja Anita Pakalniņa pastāstīja, ka pašai aizņemties dēļ paņēmt grāmatu rokās neiznāk bieži. Viņa lasa dažādu žanru literatūru, galvenais, lai tā ir aizraujoša. Tomēr vis-tuvākā sirdij esot dzeja, sevišķi Harija Heislera vārsmas.

Foto - I.Tušinska

Piemiņai

19.oktobra ritā, 91 gada vecumā, mūžībā aizgāja Rēzeknes-Aglonas diecēzes Balvu un Sprogū Romas katoļu draudžu prāvests emeritus JĀNIS BĀRTULIS. Atvadišanās no priestera otrdien, 23.oktobrī plkst. 11.00 - bērū Sv.Mise Balvu Romas katoļu baznīcā, kuru vadīs Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis. Priesteri guldīs zemes klēpi Balvu Romas katoļu baznīcas dārzā.

Priesteris Jānis Bārtulis dzimis 1927.gada 14.oktobrī Rēzeknes apriņķa Maltas pagastā. Bērības gados ģimene pārcēlusies uz Kurzemi. Pamatizglītību ieguvis Talsu rajona Vandzenes un Laucienas pamatskolās (1936.-1942.). Tālāk mācības turpinājis Talsu ģimnāzijā (1943.-1947.) Ģimnāzijas laikā neklātienē mācījies arī Leo Svempa Mākslas studijā (1943.-1945.). Pēc vidusskolas beigšanas 1947.gadā iestājies Rīgas Romas katoļu Garīgajā seminārā. Bīskaps Pēteris Strods 1951.gada 7.februārī Jāni Bārtuli iesvētīja par priesteri. Pirmā kalpošanas vieta bija Kurzemē. No 1951.gada 7.februāra līdz 1951.gada decembrim viņš bija Lēnu, Silaiņu draudžu prāvests un apkalpoja arī Saldus draudzi. No 1951.gada decembra līdz 1955.gada decembrim bija Kuldīgas, Sabiles, Višņu un Rendas draudžu prāvests, bet no 1955. līdz 1959.gadam kalpoja Aizputes, Vecpils un Vaiņodes draudzēs. No 1992.gada septembra līdz 1993.gada martam bijis vikārs Balvu draudzē, bet turpmākos gados ir prāvests Balvu un Sprogū draudzēs. Līdz 1995.gada jūnijam prāvests apkalpo arī Alūksnes draudzi. Līdzās savam tiešajam garīdznieka darbam prāvests Jānis Bārtulis visu laiku ir veicis saimnieciskos darbus viņam uzticētajās draudzēs - vadījis

baznīcu un lūgšanu namu (kapelu) celtniecību, renovāciju un rekonstrukciju. To starpā arī Valsts nozīmes vēstures un arhitektūras pieminekļus - Kuldīgas Vsv. Trīsvienības un Vecpils Sv. Laurencija baznīcas 1954.-1958.), Balvu Visvētās Trīsvienības baznīcu (2002.-2005.)

Ar prāvesta gādību Balvos tika uzcelts Sakrālās kultūras centrs, ko 2008.gada 28.septembrī atklāja un iesvētīja Rēzeknes – Aglonas Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis.

Prāvests Jānis Bārtulis par savu darbu saņēmis atzinības un pateicības:

2004.gadā - Valsts Kultūras pieminekļu inspekcijas Kultūras mantojuma Gada balvu par ieguldījumu Balvu Romas katoļu baznīcas saglabāšanā, renovācijā, rekonstrukcijā un vides sakārtošanā.

2005. gadā - Balvu pilsētas Domes Pateicības rakstu par Balvu katoļu baznīcas atjaunošanu.

2006. gadā - Latvijas Republikas Ministru prezidenta Pateicības Rakstu par mūža ieguldījumu tautas garīgās dzīves stiprināšanā un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā.

2014.gadā – Balvu novada Domes Pateicības rakstu par ilggadēju un nozīmīgu veikumu Balvu katoļu draudzes nostiprināšanā.

Mūžīgo mieru dod viņam, Kungs!

*“... piedodiet, bet es jūs visus milu..., bet ar savdabīgu mīlestību!”
pirms četriem gadiem oktobrī teica Jānis Bārtulis, iepazīstinot balveniešus ar jauno draudzes ganu Mārtiņu Klušu. Paldies, ka mūs pamācīji, ieteici, arī lietas labā sarāji...*

Laikraksta “Vaduguns” kolektīvs

Balvu teritoriālā invalīdu biedrība saņem vērtīgu dāvinājumu

Atkal zviedri sniedz palīdzīgu roku

Sanita Karavoičika

Vairāki ratiņkrēsli, tehniskie palīglīdzekļi, gultas un aprūpes piederumi – tik vērtīgu un daudziem cilvēkiem ikdienā nepieciešamu dāvinājumu no zviedru labdariem nesen saņēmusi Balvu teritoriālā invalīdu biedrība.

Biedrības vadītāja Marija Duļbinka stāsta, ka zviedra Guy Linde privāta iniciatīva veiksmīgi realizējusies dzīvē, pateicoties Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājam Mārtiņam Vaickovskim un viņa dzīvesbiedrei Dagnijai. “Līdz šim zviedru labdaris daudzreiz palīdzējis Balvu draudzei, tādēļ kopā ar mācītāju vasarā viņu uzrunāju un lūdzu palīdzību tehnisko palīglīdzekļu piegādē. Visbiežāk gan mūspuses cilvēkiem citi palīdz ar apģērbu, bet nav jau tā, ka neesam paēduši un nav ko vilkt mugurā. Apģērbu mūsu biedrības cilvēkiem nevajag tik ļoti kā dažādas palīgierīces, kas uzlabotu dzīves kvalitāti,” teic biedrības vadītāja. Kā zināms, arī līdz šim šāda veida palīdzība lielākoties nākusi no Zviedrijas, taču pirms kāda laika zviedriem mainījies likumdošana. Tagad viņi šos palīglīdzekļus vairs nesaņem no valsts, bet iegādājas paši par saviem līdzekļiem. Līdz ar to lieto tik ilgi, kamēr nolieto, un atdot citiem tik daudz vairs nesanāk.

Rindā var stāvēt gadiem

Tehnisko palīglīdzekļu trūkums bijis aktuāls visos laikos, un tā joprojām ir problēma arī mūsdienās. “Dienmēl visbiežāk dzīvē invaliditāte iestājas pēkšņi, un cilvēki tam nav gatavi. Situācijas mēdz būt dažādas. Piemēram, kādam no vecākiem pēkšņi izdarīta operācija, bet pēc izrakstīšanās no slimnīcas vajadzīgi palīglīdzekļi. Rindas kārtībā no valsts cilvēks tos saņems aptuveni pusgada laikā, kamēr sagaidīs Rīgas komisijas lēmumu, nokārtos invaliditāti un iestāsies rindā. Taču līdz tam brīdim cilvēkam jāpielāgojas un jādzīvo, kā var. To mūsu cilvēki arī cenšas darīt, meklējot dažādus risinājumus,” stāsta M.Duļbinka. Arī viņa ir mamma bērniņam ar īpašām vajadzībām, tāpēc ļoti labi zina, ar cik lielu atbalstu no valsts var rēķināties. Marijas meitai Santai ir deviņi gadi, viņa ir gulošs bērns. Jau vairākus gadus Marija stāv valsts rindā uz ratiņkrēsliem, taču pagaidām rinda tā arī nav pienākusi. “Jāsagaida valsts iepirkums, tad lēmums un jānokārto daudzas citas formalitātes. Tāds ratiņkrēsls maksā vismaz 3,5 tūkstošus eiro, kas nav maza nauda. Tā mēs joprojām arī gaidām,” skaidro Marija. Tai pat laikā Santiņas mamma stāsta par absurdu situāciju. Proti, reizi gadā meitai pienākas bezmaksas ortopēdiskie apavi. Viss jau izklausītos labi un skaisti, ja vien Santiņa nebūtu gulošs bērns. Pa šiem deviņiem gadiem Marijas meita nonēsājusi tikai vienu apavu pāri! No vienas puses varētu šķist, nav tā, ka valsts nepalīdz, bet no otras – vai tas, kas bērnam tiek dots, tiešām viņam nepieciešams un vajadzīgs? Taču par spīti visām šīm neēdībām tas, ko Marija novērojusi un redz ikdienā, priecē. Viņa ir gandarīta, ka ļoti daudzi mūspuses cilvēki neatsakās savus radniekus saviem spēkiem kopt un aprūpēt, līdz ar to viņi nenonāk institūcijās, kurās ir īpaša aprūpe un palīglīdzekļi. Par šo sistēmu un iespējām mūsu valstī biedrības

vadītāja vasaras sākumā izstāstīja zviedru draugiem, kuri tobrīd ar kārtējo dāvinājumu bija ieradušies Balvos. Un viņi Mariju sadzirdēja.

Ir nauda, ir palīdzība!

Nav arī gluži tā, ka cilvēks, kuram vajadzīgi palīglīdzekļi, tos nekādā veidā nevar dabūt. Var! Taču lielākoties tas ir tikai un vienīgi par naudu. Invalīdu biedrības vadītāja stāsta, ka Rīgā ir vairākas firmas, kas nodarbojas ar tehnisko palīglīdzekļu nomu. Taču tas ir maksas pakalpojums, turklāt maksa noteikta atbilstoši Rīgas dzīves līmenim. “Mūsu cilvēkiem aizbraukt uz Rīgu, atrast firmu, noslēgt ar viņiem līgumu vien ir liels pārbaudījums. Turklāt tas nav nemaz tik lēti. Piemēram, ratiņkrēsla noma varētu būt 30-35 eiro mēnesī, bet, ja cilvēkam vajadzīga arī speciāla gulta, jāreķinās ar papildus vēl vismaz 40 eiro. Tas ir pietiekami daudz. Ja jāmaksā mēnesī vai divi, pieņemamu, ka cilvēks varētu to atļauties, bet, ja invaliditāte paliek ilgstošāka...? Gala rēķins varētu būt visai iespaidīgs,” ir pārliecināta Marija Duļbinka.

Lai savas biedrības biedriem pēc iespējas atvieglotu dzīvi, tās vadītāja, izmantojot invalīdu biedrības labdarības statusu, cenšas rast iespējas sniegt atbalstu. Jā, arī Balvu invalīdu biedrībā ir sava ziedojumu kastīte, kurā katrs iemet tik naudiņas, cik var atļauties. Taču, kā uzsver M.Duļbinka, tas ir vienreizējs brīvprātīgs ziedojums, nevis nomas līgums, par kuru nauda jāpārskaita katru mēnesi.

Dod to, kas ir

Biedrības vadītājas vislielākā rūpe ir nodrošināt cilvēkiem iespēju saņemt pēc iespējas vairāk palīglīdzekļu uz vietas Balvos. Tieši tādēļ viņa izmanto katru izdevību papildināt savus krājumus. Diezgan apjomīgu palīdzību Balvu invalīdu biedrība pērn saņēma no kristiešu organizācijas “Pestīšanas armija” Rīgā. “Neskatoties uz to, ka viņu mērķa grupa ir bezpajumtnieki, organizācija mūs dāsni apdāvināja ar tehniskajiem palīglīdzekļiem. No “Pestīšanas armijas” noliktavas paņēmu visu, kas bija nepieciešams, un atvedu uz Balviem. Taču jau pēc laika nācās secināt, ka mūsu rezerves Balvos atkal sāk izsīkt. Tas savukārt liecina tikai par vienu – cilvēkiem šādi tehniskie palīglīdzekļi ikdienas dzīvē ir ļoti nepieciešami,” uzskata M.Duļbinka.

Tagad jāapzina vajadzības

Balvu invalīdu biedrības vadītāja cieši apņēmusies uzturēt kontaktus ar zviedru labdariem, taču, lai sadarbība būtu veiksmīga un produktīva, nepieciešams zināt cilvēku vajadzības. “Šogad no Rīgas atvedu funkcionālās gultas gulošiem cilvēkiem, kas regulējas ar pulti. No tām šobrīd noliktavā palikusi tikai viena. Sagādāju arī speciālos matračus. Zviedru draugi nākamvasar solīja atvest kaut ko vēl, tikai mums jāzina, kas tieši nepieciešams. Tādēļ, ja kādam mājās ir cilvēks ar invaliditāti, aicinu griezties mūsu biedrībā, rakstīt iesniegumu, lai zinām vajadzības. Ja tas, kas nepieciešams, būs uz vietas, to piešķirsim uzreiz. Pārējo gādāsim pēc iespējas,” dara zināmu Marija Duļbinka. Viņa ir ļoti gandarīta par izveidojušos sadarbību ar

Tagad var doties garās pastaigās. Nesen saņemtajā sūtījumā zviedri atveduši vairākus bērnu un pieaugušo ratiņkrēslus, kas ikdienas dzīvē mūsu cilvēkiem ir viena no pirmajām nepieciešamības precēm, arī citas ļoti vērtīgas mantas. Piemēram, kāds vīrietis pēc insulta tagad var pārvietoties ar īpašu braucamrīku, kas darbojas uz akumulatora. Savukārt Marijas meita Santa (fotogrāfijā) dāvanā saņēma īpašus pastaigu ratus, kas tagad ļauj baudīt krāšņo rudens skaistumu. Tādi rati ikdienas dzīvē ir būtisks atvieglojums gan mammai, gan pašai Santai.

Gatavi turpināt iesākto. Zviedrs Gajs Linde (no kreisās), Balvu teritoriālās invalīdu biedrības vadītāja Marija Duļbinka un Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājs Mārtiņš Vaickovskis ir gandarīti par veiksmīgo sadarbības sākumu. Lai mūspuses cilvēki saņemtu viņiem nepieciešamos palīglīdzekļus, tagad tikai atliek apzināt vajadzības un darīt zināmas tās zviedru labdariem.

labdariem no Zviedrijas, kuriem palīdzēšana mūsu cilvēkiem ir sava veida misija. Par to atbildību neviens no viņiem nesaņem. Tieši tādēļ, kā uzskata biedrības vadītāja, mūsu cilvēkiem jābūt atvērtiem un jāuzņem zviedru ciemiņi pie sevis mājās, ja gadījumā viņi nolems sūtījumu piegādāt paši. “Tas ir viņu brīvprātīgais darbs, par kuru zviedru labdari vēlas saņemt tikai vienu algu – gandarījumu par padarīto! Mums tas jānovērtē,” ir pārliecināta biedrības vadītāja Marija Duļbinka.

Izcīna divas ceļazīmes uz simtgades kausa finālu

Aizvadītajā sestdienā Kubulu kultūras namā pulcējās gudrākie no gudrākajiem, lai Latgales pusfinālā cīnītos par piecām ceļazīmēm uz prāta spēļu simtgades finālu 10.novembrī Rīgā. Divu stundu garumā izklaidējošās erudīcijas spēles dalībniekiem bija jāiedziļinās un jāatbild uz jautājumiem desmit tēmās, piemēram, "Atskats vēsturē", "Ģeogrāfija", "13.Saeimas vēlēšanas", "Senvārdi" u.c.

Čiņa var sākties. No 23 komandām pusfinālā startēja 19. Jāsecina, ka spēles laikā valdīja labvēlīga gaisotne. Spēles vadītājs Jānis Začs ar kolēģi un vienlaikus brāli Ediju Začu lietīšķi vadīja spēli, operatīvi paziņojot katras kārtas rezultātus.

Kaimiņi. Izrādās, Latgales pusfinālā piedalījās komandas no dažādiem Latvijas novadiem, tostarp Vidzemes. Zīmīgi, ka alūksniešu komanda ar nosaukumu "Ceturtais piegājieni" izcīnīja 4.vietu. Kolēģi no kaimiņnovada zināja teikt, ka Latgales pusfinālā startē pat divas malēniešu komandas.

Jautrākā komanda. Balveniešu "Saime" (Mārtiņš Zābelis, Rudīte Zābele, Silga Zābele, Amanda Ertmane, Annija Ertmane un Kristaps Melnis) uzsvēra, ka ir visjautrākā komanda. "Tikai, lūdzu, nerakstiet mūsu rezultātus," smēja viņi. Kā "Saimei" veicās? Cīnījās kā lauvas...

Izvēlas tēmu.

Komandas "Optimisti" no Balvu pagasta pārstāve Guna Apša 2.kārtai izvēlējās tēmu "Mūzika no Latgales". "Kāpēc tā? Esmu saistīta ar mūziku – pabeidzu mūzikas skolu, dziedāju korī, spēlēju orķestrī. Tiesa, pašlaik mācos Rīgā," pastāstīja

jauniete. Vai viņas izvēle attaisnojās? Jā un nē, jo tobrīd naudaskalniņi stabili ieņēma 4.vietas pozīcijas.

Izcīna 3.vietu. "Optimisti" no Balvu pagasta Aigars Voicišs, Ginta Zaharāne, Dace Logina, Aina Biseniece, Guna Apša un Andris Ķerāns visā spēles gaitā stabili ieņēma ceturto vietu. Spēles izskaņā, lūgti prognozēt, kāds būs galarezultāts, viņi sprieda, ka iekļūs pirmajā piecīnīkā. "Optimisti" daudz nekļūdījās, jo saņēma ne tikai bronzas medaļas, bet arī tiesības startēt finālā.

Izvirza augstu mērķi. Komandas "Kubuli Latvijai" pārstāvji Armīns Sērmūkšs, Monta Kaļva, Uldis Arnicāns, Vika Rutmane, Dace Priedeslaipa un Roberts Rutmanis jautāti, kādu rezultātu plāno sasniegt, apgalvoja, ka būs pirmie. Jāsecina, ka viņi pēc piektās kārtas stabili ierindojās 2.vietā, bet jau astotajā kārtā bija sestie.

Vēro kolēģus.

Stacijas pamatskolas Viksnas filiāles struktūrvienības vadītāja Anita Žigalova spēli vēroja no malas. Viņa atklāja, ka ar savu komandu startēs jau šo sestdien Zemgales pusfinālā. Lai veicas!

Kas pārsteidza Andri?

Balvu pagasta pārvaldnieks Andris Ķerāns jautāts, kas viņu pārsteidzis prāta spēlē, neslēpa, ka samulsinājis jautājums par kādu nezināmu politiķi, kura startēja 13.Saeimas vēlēšanās: "Es joprojām nezinu, kas viņa ir."

Būt vai nebūt? Kubulieši ar komandu "Rudzupuķes" spēli noslēdza ar dalīto 5.-6.vietu. "Uz finālu ir tikai piecas ceļazīmes, tāpēc aicinu šo komandu pārstāvjus atbildēt uz jautājumu, cik iedzīvotāju Balvos bija 2016.gada 1.janvārī? Kuras komandas pārstāvja atbilde ir visprecīzākā, tā arī dosies uz simtgades kausa izcīņu," paziņoja spēles vadītājs Jānis Začs. "Rudzupuķes" izvirzīja versiju, ka tie ir 11 000, bet "Kubuli Latvijai" – 6 000 iedzīvotāju. Pateicoties Uldim Arnicānam (foto - no labās), kurš, kā joko kolēģi, piedzimis ar grāmatu rokās, kubuliešiem izcīnīja pēdējo ceļazīmi. Pareizā atbilde – 7 109.

Zina atbildes. Spēles gaitai cītīgi sekoja Kubulu pagasta kultūras darba organizatore Maija Laicāne (foto - otrā no labās). Viņa spēli vērtēja kā interesantu un aizraujošu piebilstot, ka katrā kārtā spētu pareizi atbildēt uz vismaz 2 - 3 jautājumiem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Brīvības ielas stāsti

Atmiņām par restorānu ir īpaša *garša*

Latvijas simtgades gads drīzumā jau noslēgsies. Šogad Balvu Centrālā bibliotēka bija izdomājusi akciju, veltītu Brīvības ielai Balvos ar mērķi to simboliski atdzīvināt, uzsverot šīs ielas vārdu. Tāpēc bibliotēka ik pa laikam aicina ciemos cilvēkus, lai kopīgi ieskatītos atmiņu albumos un atcerētos piedzīvoto.

Šoreiz "Vaduguns" vēlējās atcerēties cilvēkus un gaisotni, kas valdīja tālajos septiņdesmitajos sabiedriskās ēdināšanas kompleksā Brīvības ielā 63. Te ielas malā aug ābele, ko mēdz izgreznot, sagaidot Jauno gadu. Taču bija gadi, kad sētnieki te sameta lielas sniega kupenas un no nama jumta nokarājās metru garas lāstekas, virs kurām bija lasāms uzraksts "Balvi Restoran".

Ilgu gadu darba pieredze un spilgtas atmiņas par bijušo ir šefpavārei ĻUBOVAI GLAUDIŅAI. Viņa jau agrā jaunībā gribējusi kļūt par pavāri un izlēmusi strādāt ēdināšanas jomā. "Mana bērnība bija grūta, dzīvojām laukos, uz skolu vajadzēja iet kājām vairāk nekā desmit kilometrus. Kad iznāca pabūt tējnīcā, ievēroju, cik tur jauki, un izlēmu, ka es arī gribētu strādāt tādā vietā," atceras Ļubova. Tējnīca Balvos toreiz atradusies ēkā, kur tagad Brīvības ielā ir spēļu zāle "Fenikss". Pēc kooperatīvā tehnikuma beigšanas Rīgā Ļubova strādāja jaunatvērtajā sabiedriskās ēdināšanas kompleksā ar kafējnicu bāru un ēdnīcu, kas darbu uzsāka 1967.gadā. Te viņa bija jau šefpavāre.

Sarunā laikrakstam Ļubova atcerējās toreizējo darba ritmu. Strādāja divas maiņas (otrās maiņas šefpavāre bija Dzintra Sprudzāne), katrā maiņā bija kādi 27 darbinieki. Darbu uzsāka pulksten sešos rītā un tas beidzās vēlu pusnaktī. Pēc tam gan bija piecas dienas brīvas. Šefpavāriem galvenais uzdevums bija organizēt savas maiņas darbu un kārtot dokumentāciju, sastādot ēdienkarti, kalkulējot produktus, rēķinot cenas un tamlīdzīgi. Tikpat kā grāmatvedim vajadzēja strādāt, atceras Ļubova. Katras maiņas šefs sastādīja savu ēdienkarti nedēļai, un tās varēja atšķirties. Vai maiņas izjuta arī savstarpējās sacensības garu? Ļubova domā, ka nē, abi šefpavāri bija materiāli atbildīgas personas un arī strādājošie tolaik dzīvojuši draudzīgi.

Strādājošajiem bijis ko nopulēties, jo bija jāsagatavo produkcija ne vien ēdnīcai, bet arī kafējnicai, bufetēm un viesnīcai. Kompleksā bija savs konditorejas un gaļas cehs. Ēdnīca tolaik bijusi ļoti noslogota, jo tās pakalpojumus izmantojuši simtiem cilvēku. Daždien rinda pusdienlaikā stāvējusi tālu aiz durvīm ārpusē. Ļubova atceras, ka bijušas dienas, kad ceham bijušas pasūtītas pat 1200 gaļas porcijas. "Tolaik taču bija daudz iestāžu un ražošanas uzņēmumu, tāpēc daudz arī strādājošo, kuri nāca pusdienot uz Balvu ēdnīcu. Uz Balviem brauca arī cilvēki no rajona, jo veikali tajos gados bija patukši. Turklāt pusdienas nemaksāja dārgi, un cilvēkiem šis pakalpojums bija izdevīgs," viņa stāsta.

Vakaros ēdnīca pārvērtās par restorānu, šķiet, ar vienu brīvdienu nedēļā. Šiem pasūtījumiem katrā maiņā bija savs pavārs. Ļubova atceras, ka restorānam bija cita ēdienkarte. Tur apmeklētāji varēja pasūtīt šniceli, eskalopu, bifšteku "Vidzeme", pildītus veltnišus, piedevās bija *fī* kartupeļi, protams, gatavoja vairāku veidu salātus. Ļubova neslēpj, ka arī viņas atmiņām par restorānu ir īpaša *garša*, ko nevar aizmirst. Un ne tikai tāpēc, ka toreiz tur strādāja pati, bet kā balveniete atceras cilvēkus, viņu noskaņojumu un milzīgo drūzmu nedēļas nogalēs, kad ļaudis tiecās iekļūt restorānā. Tad galdīņi bija aizņemti *ar kaudzi*, spēlēja mūzika un valdīja pacilājoša gaisotne.

Ēdnīcas telpās rikoja arī svētku pasākumus, kolektīvi svinēja Jauno gadu, iedzīvotājiem bija pensiju vai apaļo jubileju balles. "Tas bija pavisam cits laiks un noskaņojums, salīdzinot ar tagadējo, un mūsdienu jaunatnei to grūti saprast," saka Ļubova.

Par kafējnicu-bāru spilgtas atmiņas ir arī balvenietei INESEI ŠAICĀNEI. Ir skaista fotogrāfija, kur viņa redzama kopā ar oficiantiem Annu Dimperi, Ilonu Ščerbu, Juri Ščerbu un Jāzepu Kokoreviču. Visi glīti tērpušies, jauni un pievilcīgi. Inese atceras, ka viņas sapnis jau skolas gados bijis strādāt ēdināšanas uzņēmumā un servēt galdiņus, jo tāds darbs ļoti patīcis. Pēc oficiantu kursu beigšanas jutusies pateicīga toreizējai priekšniecei Marijai Bitei, kura devusi šo iespēju, jo jauniesī pieņemti darbā. "Mēs bijām kā viena liela ģimene - ar kopīgiem priekiem un arī bēdām. Tas bija skaists un neaiz-

Reiz bija... Balvu centrā - restorāns.

Brīvības ielas iedzīvotājus un visus pārējos aicina atbalstīt akciju "Iegaismo Brīvības ielu" 11.novembrī no pulksten 17.00 līdz 20.00. Lai pilsēta atplaukst spožās gaismās, iedezot lāpas, sveces, ugunskurus, izgaismojot māju logus. Šai ielai aprit 82 gadi.

Šefpavāres Ļ.Glaudiņas maiņas kolektīvs 80.gados.
Pirmajā rindā - Klaudija, Vera Ubaga, Valentīna Ļvova, Nellija Supe, Natālija Korņejeva, Vera Petrova, Anastasija Ļvova, Valentīna Lastovska. Otrajā rindā - Zina Nikolajeva, Valentīna Anča, Natālija Matvejeva, Ļubova Glaudiņa, Anda Usāne, Leonfīna Gerasimčuka.

Nama Brīvības ielā 63 vēstures fakti

- ✓ Sabiedriskās ēdināšanas komplekss darbu uzsāk 1967.gadā.
- ✓ 1981.gadā notiek ēkas kapitālremonts. Pilnībā pārkārto apkures un apgaismojuma sistēmas, izbūvē jaunas grīdas, ir jauna iekšējā sienu un griestu apdare. Nomaina nolietoto virtuves un palīgehu iekārtu, kapitāli izremontē jumtu.
- ✓ 1998.gadā beidz pastāvēt ēdināšanas uzņēmums "Turība" un izveidojas kooperatīvā sabiedrība "Adzele". Šefpavāre D.Sprudzāne izveido individuālo uzņēmumu "Elezda" un nomā no "Adzeles" tās pašas ēdnīcas telpas.
- ✓ 2000.gadā mainās uzņēmējdarbības forma un nosaukums - no "Elezdas" uz SIA "Senda Dz". 2004.gadā "Senda Dz" atstāj ēdnīcas telpas, pārejot uz Brīvības ielu 72.
- ✓ 2006.gadā pēc remonta atver "Adzeles" kafējnicu - bistro, kas darbojas līdz 2008.gada rudenim. Interjera dizaina autors - mākslinieks Ivars Vecāns no Alūksnes. Gar sienām izvietoti fotogrāfijas, kas redzamas arī šodien.
- ✓ Kādu laiku stāv neizmantots. Iekārto atsevišķas tirgus vietas un strādā apavu remontdarbnīca.
- ✓ Kopš 2018.gada februāra - lietoto apģērbu veikals 'dgs'.
- ✓ Kafējnicas bāra bijušajās telpās no 2001. līdz 2011.gadam strādā sadzīves tehnikas veikals "RD Electronics", kas vēlāk pāriet uz Tautas ielu 1. Kopš 2012.gada novembra te strādā SIA "Ieroči".
- ✓ No 1997. līdz 2016.gadam bijušās banketa zāles telpas irē salons "Inardi". Kopš 2018.gada janvāra tās irē SIA "Ogumājas".

(No Balvu Centrālās bibliotēkas sniegtās informācijas)

mirstams laiks. Restorāna un kafējnicas atmosfēru nav iespējams aizmirst. Tagad šī ēka Brīvības ielā it kā palikusi tā pati, taču telpas tur pavisam citādas. Pricējos par jaunatvērto kafējnicīņu, kas tur tagad ir, un vēlu, lai šiem saimniekotājiem viss izdodas," saka Inese.

90-tie atnāca ar straujām pārmaiņām. Ejot laikam līdzī, mainījās uzņēmumu nosaukumi, strādājošo skaits, produkcijas piedāvājums, cilvēku pirktspēja un daudz kas cits. Šis nams Brīvības ielā 63 ir gandrīz tas pats, tikai sen jau tur valda cits darba stils, strādā citādi cilvēki un ir gluži citāda gaisotne. Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Atzīmē Rotko 115 gadu jubileju

21.septembrī Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā notika radošās darbnīcas, preses konference un astoņu jaunu izstāžu atklāšana. Tas bija veļtījums pasauleslavenā mākslinieka Marka Rotko 115 gadu jubilejai.

Māksliniece Sandra Krastiņa. Izstādes cikla "Es nezinu, ko nezinu, kas veļtīts Ziemeļlatgalei, atklāšanā māksliniece skaidroja, ka savos darbos iedvesmojusies no dokumentāliem materiāliem, kas meklēti Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā, Baltinavas un Balvu Novada muzejos un Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvos.

Jaunās izstāžu sezonas atklāšanā. 21.septembrī Rotko centrā atklāja astoņas jaunas mākslas izstādes. Tekstilmākslinieces Ilona Linarte-Ruža un Dace Pudāne izveidojušas izstādi "Lidzīgie kodri".

Izstādes "X: Pa /LIKIMAS (Mantojums / Liktenis)" dalībnieki. Apmeklētāji izrāda lielu interesi par lietuviešu mākslinieku darbiem.

Marka Rotko māksla iedvesmo

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs ir multifunkcionāla Daugavpils pašvaldības kultūras, mākslas un izglītības iestāde, kurā glabājas vairāki Marka Rotko gleznu oriģināli. Tā iekārtota Daugavpils cietokšņa arsenāla ēkā. Marks Rotko ir viens no ietekmīgākajiem 20.gadsimta gleznotājiem, izcils intelektuālis, pētnieks un izglītotājs. Viņš piedzima Dvinskā, tagadējā Daugavpilī, kas tolaik bija daļa no Krievijas impērijas, un desmit gadu vecumā kopā ar ģimeni emigrēja uz ASV. Latgales ebreju zēna sarežģītais ceļš no imigranta līdz atzītam māksliniekam bija grūts un sarežģīts - viņš integrējās amerikāņu sabiedrībā, protestēja pret mākslas komercializāciju, alka pēc stabilitātes un vienlaikus baidījās no pārlieku ērtas dzīves, bija finanšu grūtībās, izdzīvoja depresiju. Rotko centra vadītāja vietnieks Māris Čačka saka: "Rotko arī mūsdienās ir paraugs, piemērs, iedvesmas un pamudinājuma avots virknei mākslinieku gan ārvalstīs, gan Latvijā. Rotko - tā ir domāšana un reizē komunikācija."

Darbos ieliktas emocijas, zināšanas un pieredze

Galvenā krājuma glabātāja ZANE MELĀNE uz jautājumu, vai Marka Rotko daiļrade ietekmē mūsdienu māksliniekus, atbild pozitīvi. "Viņam gan kā pasauleslavenam māksliniekam, gan viņa mākslas darbiem viennozīmīgi ir ietekme arī uz māksliniekiem. Taču apmeklētāju viedokļi atšķiras. Ir cilvēki, kuri no Rotko ļoti iedvesmojas, taču citi uzskata, ka viņa māksla nav tik vērtīga, kā tiek pozicionēta. Manuprāt, svarīgākais mākslinieka vēstījums ir par to, ka viņš mākslas darbos ielicis gan emocijas, gan zināšanas un pieredzi, domāju, - arī savu mantojumu. Viņa mērķis to visu bija *aiznest* līdz skatītājam, un tas ir izdevies. Skatoties uz viņa mākslas darbiem, nevar palikt vienaldzīgs - ir dažādas emocijas, ir dažādi viedokļi," skaidro Zane Melāne. Viņa piebilst, ka Rotko centra darbinieku, gidu mērķis nav pārliecināt, cik izcils bija šis mākslinieks, jo tas viennozīmīgi ir skaidrs. "Mūsu mērķis ir radīt iespēju cilvēkiem atnākt, apskatīties šos mākslas šedevrus un viedokli par redzēto veidot pašam," uzskata Zane. Viņa atceras emocionālas tikšanās ar cilvēkiem, kuri bija mērojuši tālu ceļu no citām Eiropas valstīm, Amerikas Savienotajām valstīm uz Latviju, uz Daugavpili. Viņi braukuši, lai redzētu Rotko darbus, jo šis ir vienīgais mākslas centrs Austrumlatvijā, kur skatāmi Rotko oriģināldarbi retrospektīvā ekspozīcijā, sākot no viņa reālistiskajiem darbiem, turpinot sirreālisma periodā radīto, multiformas, klasisko un arī noslēdzošo - tumšo periodu. "Mums ir bijuši apmeklētāji, kuriem viņa darbi ir radījuši ļoti spēcīgas emocijas. Pavadot ilgāku laiku ekspozīcijā, cilvēki ir raudājuši, jutušies emocionāli piepildīti un iedvesmoti," atceras Zane. Atsevišķs stāsts ir par māksliniekiem un viņu daiļradi, arī to, kuru darbi tieši šobrīd skatāmi astoņās izstādēs. Daudzi ir piedalījušies Marka Rotko glezniecības simpozijos, un pēc tam atgriežas šeit ar personālizstādēm, jo viņus ir *uzrunājusi* Marka Rotko filozofija un mākslas darbi. "No šī mākslinieka iedvesmu gūst simpozija dalībnieki, jo viņiem ir unikāla iespēja dzīvot blakus Rotko garam, nākt un baudīt viņa darbus, iedvesmoties arī no vides - Daugavpils pilsētas, kur piedzima un pirmos dzīves gadus pavadīja mākslinieks. Tie ir skaistie saullēkti un saulrieti pie Daugavas, un arī tas atspoguļojas vietējo mākslinieku gleznās," pastāsta Zane.

Ieinteresēta arī jaunākā paaudze

Rotko mākslas centrs nav tikai Rotko muzejs, kā viņus bieži vien nezinātāji nodēvē. Tas ir multifunkcionāls mākslas un kultūras centrs, kur līdzās Rotko ekspozīcijai skatāmas Latvijas un ārzemju mākslinieku izstādes. "Mūsu uzdevums ir veidot un kopt šo kultūrvidi ne tikai Daugavpilī, bet arī Latgales reģionā un plašāk. Arī izglītot jauno paaudzi mākslas jomā, tāpēc mēs piedāvājam dažādas iespējas. Pašiem mazākajiem bērniem tie ir zīmēšanas konkursi. Svinot Marka Rotko 115. dzimšanas dienu, izsludinājām konkursu, kurā piedalījās skolēni no visas Latvijas, iesūtot savus zīmējumus par tēmu "Es kā Rotko". Mums ir meistardarbnīcas dažāda vecuma skolēniem, kur stāstām jauniešiem par mākslu, māksliniekiem un jaunākajām tendencēm mākslā, mēģinot izprast un skaidrot, kas tad ir laikmetīgā māksla, tā mudinot viņus pievērsties mākslai," saka Zane Melāne. Viņa piebilst, ka notiek arī meistarklases kopā ar māksliniekiem gan teorijā, gan darbojoties praktiski. Runājot par nākotni, galvenā krājuma glabātāja cer, ka izdosies realizēt projektu, kura laikā Rotko centrs iegūs vēl vienu jaunu sektoru vēsturiskās pulvernoliktavas telpās, veļtītu keramiķim Pēterim Martinsonam - Martinsona māja. Tur būs skatāma no Daugavpils nākušā pasauleslavenā keramiķa ekspozīcija - gan informatīvā daļa, gan Rotko centram dāvinātā darbu kolekcija. Rotko centra vadītāja vietnieks MĀRIS ČAČKA saka: "Vienmēr vajag augt, pilnveidoties, mainīties un būt arvien aktuāliem mākslas

telpā Latvijā un pasaulē. Mūsu darbs arī nākotnē iezīmēs, parādīs ārvalstu un Latvijas mākslu un izceļot labāko, kas pārstāv mūsu un citus Latvijas reģionus. Augsim arī plašumā, tuvākajā nākotnē plānota Martinsona māja, tālākā - kolekcijas glabātava, iespējams, jaunas izstāžu zāles."

Sandra Krastiņa iedvesmojas no Abrenes tēmas

"Māksla ir tas, kā cilvēks apzinās sevi," izstāžu atklāšanā uzsvēra māksliniece, viena no Latvijas laikmetīgās mākslas pārstāvēm SANDRA KRASTIŅA, kurai Rotko centrā līdz pat 4.novembrim būs skatāma personālizstāde "Ekrāns". Viņas jaunākais darbs "Es nezinu, ko nezinu" piesaista apmeklētāju uzmanību ar savu monumentalitāti un Abrenes tēmu. Izstāžu kuratore Inese Riņķe raksta: "Piecu paneļu monumentālā gleznojuma nosaukums atspoguļo reālo situāciju, uzsākot pētījumu par dzīvi Abrenes apriņķa teritorijā, kas vairs nepieder Latvijai. Noslēpumainu un neizpētītu kā Abrenes novada baltā sieviešu tautastērpa mīkla. Jautājumi bez atbildēm, skopās ziņas arhīvos un muzeju fondos stimulēja dokumentālu liecību meklējumus Balvos, Viļākā, Baltinavā. Viens no atradumiem - 1937.gada Jaunlatgales apriņķa skolu fotoalbums." Minētais fotoalbums nāk no Balvu Novada muzeja un pašlaik atrodas Rotko centrā. "Tas ir kā mēģinājums tuvoties sapratnei, kas klāts zem laika zīmes. Pēc paplašinātas izpētes muzejos un arhīvos nepiedāvāju kādu *nogatavinātu* viedokli, tomēr sev uzdotais jautājums ir diezgan izaicinošs un neērts. Kas mums šodien ir Abrene - nacionālās pašapziņas simbols, kas izceļams vien godos, demonstrējot balto tautastērpu? Apgabals, pār kuru jau pārkļājusies aizmirstības krēsla, kas notraušama kā kritns no skolas tāfeles. Kas bija un ir Abrenes cilvēki - rēģaini skolotāju portreti no 1937.gada Jaunlatgales apriņķa skolu 'prezentācijas' albuma. Un ko šodien mums iezīmē vietu nosaukumi, kas sen jau pārdēvēti. Es pat nezinu, ko es nezinu," saka Sandra Krastiņa.

Svin reizē ar Latvijas simtgadi

Izstāžu sezonas atklāšanā septembrī Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētāja vietnieks JĀNIS DUKŠINSKIS uzsvēra, cik svarīgi, lai Latgalē veidotos jaunas darbavietas. "Mēs zinām, ka darbavietas veido arī radoši cilvēki - tie, kuri rada māksliniecisko vidi. Mēs esam lepnī par mūsu māksliniekiem, kuri kopā ar mums vienlaikus ar Latvijas simtgadi svin Marka Rotko 115 gadu jubileju. Prieks, ka izstādēs pārstāvēti ļoti dažādi mākslinieki un mākslas žanri no vairākām valstīm, un viņu vidū ir arī mākslinieki no Latgales," uzsvēra Jānis Dukšinskis. Izstāžu atklāšanā vārdu deva visiem klātesošajiem māksliniekiem. Pašlaik Rotko centrā var skatīt vairākas izstādes - ceļojošo izstādi "Gleznojām savu nākotni kopā", demonstrējot desmit starptautisku mākslinieku darbus, kas tapuši Daugavpilī 14.starptautiskā glezniecības simpozija "Mark Rothko 2018" laikā, kuri iedvesmojušies no Daugavpilī dzimušā pasauleslavenā mākslinieka Marka Rotko darbiem un viņa dzimtajā pilsētā īpašās auras. Jaunu uztveri un citādu laiktelpas dimensiju rada Marka Šagāla un lietuviešu mākslinieka Jona Daniļauska glezniecības izstāde "Divi Šagāli". Silvas Linartes izstāde "Dvēseles ainas" skatāma smalka, noslēpumaina un jūtīga glezniecība, lakoniska savā izteiksmes valodā, bet vienlaikus dziļa savā pārdzīvojumā, kas vijas caur prieku un mīlestību, skumjo un traģisko un vedina uz apceri par mūžīgo dabā un sev apkārt. Marutas Raudes personālizstāde "Vienmēr maksimāli" ir mākslinieces daiļrades retrospekcija, kurā izvēlēti darbi no iepriekšējo gadu izstādēm. Izstādē skatāmi darbi, izpildīti dažādās tehnikās un krāsu gammās. Katra izstāde ir unikāla savā vienreizīgumā un radošo autoru dzīves redzējumā caur saviem mākslas darbiem.

un mudina jaunām idejām

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs. Ši ir vienīgā vieta Austrumeiropā, kur tiek piedāvāta iespēja iepazīties ar Marka Rotko oriģināldarbiem, Latvijas un ārvalstu mākslinieku pastāvīgām un mainīgām ekspozīcijām vairāk nekā 2000m² platībā. Centrā pieejama kafējnīca "Arsenāls" un suveniru kiosks. Gada laikā ir piecas lielās izstāžu sezonu atklāšanas, rādot reģiona, Latvijas un ārvalstu mākslas labākos projektus.

Gide Laura Šterna. Iepazīstot Marka Rotko dzīvi un daiļradi, var uzzināt daudz interesanta. Būdams jauns mākslinieks, Rotko veltīja sevi krāsu izpētei. Viņa figurālie darbi bija sākums dziļajām pārdomām par krāsām. Rotko pēc sevis atstājis 836 gleznas un divus tūkstošus zīmējumu.

Galvenā krājuma glabātāja Zane Melāne iepazīstina ar izstādēm. Viņa atklāj, cik interesanti ir kopdarbi, piemēram, Lietuvas stikla mākslinieka un fotogrāfa kopdarbs, par kuru anotācijā teikts: "Kad nekas vairs nebūs atlicis - ne pilsētas, ne vārdi, uzvaru svinēs rūsa..." Kopdarbus veidojuši arī gleznotājs un akvareliste, grafiķe un monumentālists, un citi mākslinieki.

Tiekas ar Balvu Novada muzeja direktori. Izstāžu atklāšanā Balvu Novada muzeja direktore Iveta Supe tikās ar māksliniecei Sandru Krastiņu, kura iedvesmu saviem darbiem, šķirstot senā albuma lappuses, guvusi arī Balvu Novada muzejā.

Sandras Krastiņas darbi par tēmu "Es nezinu, ko nezinu". Viņa pētījusi Abreni, tautas vēsturisko atmiņu. Tukši pelēkais skolas tāfeles kolorīts kā glezna, ar kritu zīmēti vārdi, skolotāju portreti kā zudušā laika metafora.

Materiāls ir sagatavots ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Pirmā iepazīšanās

Uz Rotko centru dodas ar lielu zinātkāri

Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases audzēkne LAURA BERNE:

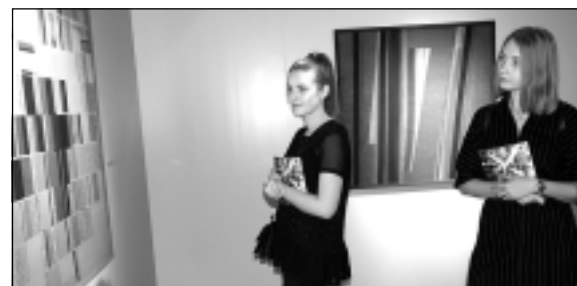
-Šis bija mans pirmais Marka Rotko mākslas centra apmeklējums, tāpēc apbrīnoju ne tikai mākslu, bet arī pašu ēku un apkārtni. Modernā arhitektūra lika aizmirst, ka pats mākslinieks ir dzīvojis citā gadsimtā. Mācoties mākslas skolā, Rotko darbi mani ļoti ieinteresēja, taču viņu pazinu tikai pēc populārajiem krāsu laukumiem. Biju pārsteigta par krasajām izmaiņām viņa darbu stilā, par mākslinieka dzīves gadiem Amerikā. Katrs darbs lika izjust daudz un dažādas emocijas: kāda krāsa vienam liek just mīlestību, taču otram - naidu. Ši ir vienkāršība un tajā pašā laikā - dziļums. Mākslas centrā mūs pavadīja lieliska gide, varēja redzēt, ka viņa pati bija ļoti ieinteresēta visā, ko stāstīja. Centrs piedāvāja ne tikai izstādes, bet arī lielisku iespēju skolēniem strādāt ar māksliniekiem darbnīcās. Arī pati nepalaidu garām iespēju tādās piedalīties. Zinātkārajiem centrs piedāvā arī bibliotēku, kurā var uzzināt sīkāk par Rotko, apskatīt viņa darbus grāmatās un citos izdevumos. Mācoties mākslas skolā, viņa veikumu mēs redzējām tikai grāmatās vai reprodukcijās, taču Rotko centrā atradās arī oriģināldarbi, un tas radīja pavisam citādas izjūtas. Esmu ļoti pateicīga, ka man bija iespēja piedalīties šajā projektā un izbaudīt gan Rotko, gan citu talantīgu mākslinieku darbus.

Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases audzēkne PAULA PAIDERE:

-Marka Rotko mākslas centru apmeklēju pirmo reizi. Nebiju bijusi arī Daugavpils cietokšņa teritorijā. Manuprāt, tā ir vieta, ko ir vērts apmeklēt, jo vienviet var atrast gan vēstures liecības, gan mūsdienīgus mākslas objektus. No visām izstādēm mani visvairāk uzrunāja Ilonas Linartes un Daces Pudānes kopizstāde "Līdzīgi kodi". Man pašai tuvs minimālisms, neitrālās toņu gammas un skandināvu stils, tāpēc tieši šādu mākslas darbus vēlētos redzēt savās mājās un sev apkārt. Runājot par Marku Rotko, jāsaka, ka pirms tam padziļināti nebiju interesējies par šo mākslinieku, tāpēc zināju tikai viņa pazīstamākos darbus no krāsu laukumiem. Biju pārsteigta uzzinot, cik dažādiem mākslas stiliem mākslinieks izgāja cauri, lai atrastu savējo, ar ko arī nokļuva slavas virsotnē. Mani patiesi uzrunāja Rotko centra iekārtojums - tik pārdomāts, mūsdienīgs un neuzbāzīgs, ļaujot cilvēkam būt kopā ar mākslu, nevis apkārt esošo interjeru.

Bibliotēkā, aplūkojot mākslinieka Rotko darbus grāmatā. Daugavpils Marka Rotko mākslas centra bibliotēkā daļa publikāciju veltīta mākslinieka Marka Rotko biogrāfijai un daiļradei, un tieši šo grāmatu apskatīja Paula Paidere (no kreisās) un Laura Berne.

Vērojot izstādi "Līdzīgi kodi". Balvu Valsts ģimnāzijas jauniešiem Rotko centrā apskatīja arī diviņu māsu Ilonas Linartes-Ružas un Daces Pudānes darbus. Par šīm tekstilmāksliniecēm Rotko centra vadītāja vietnieks Māris Čačka saka: "Kā mazi un spilgti krāsu uzplaisnījumi, vieglas dzirksteles kā akcenti kompozīcijām dod atrašanās no daudzveidīgi pelēkā. Ne jau pelēkais vien padara mākslinieču kodus līdzīgus - tie ir gēni, tā ir ģimene, tā ir mīlestība uz mākslu un mākslas izglītības procesiem, tā ir nesavtīga sevis atdošana visam, kas veido nākotnes mākslu reģionā un valstī kopumā."

Baltinavas novada domē

27.septembra sēdes lēmumi

Apstiprina saistošos noteikumus

Apstiprināja saistošos noteikumus Nr.12 "Grozījumi Baltinavas novada domes 2018.gada 23.janvāra saistošajos noteikumos Nr.1 "Par Baltinavas novada budžetu 2018.gadam"".

Pagarina termiņu

Izdārīja grozījumus "Baltinavas novada attīstības programmā 2019.-2025.gadam", pagarinot programmas 1.redakcijas izstrādes termiņu un saistošu darba uzdevumā noteikto procesu un rīcību termiņu uz diviem mēnešiem saskaņā ar pievienoto Darba 7.punkta aktualizāciju.

Apstiprina nolikumu

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības Administrācijas nolikumu.

Atsakās no atlīdzības

Atļāva Intai Vilkstei veikt Baltinavas novada deputātes amata pienākumus sabiedriskā kārtā, bez atalgojuma vai jebkādas citas materiālās atlīdzības saņemšanas, par pieņemto lēmumu informējot Valsts ieņēmumu dienestu.

Apstiprina tāmi izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības izglītības iestādes izdevumu tāmes pašvaldību savstarpējiem norēķiniem par izglītības iestādes sniegtajiem pakalpojumiem 2018.gadā: Baltinavas vidusskolā – 117,25 eiro mēnesī; pirmsskolas izglītībā - 100,43 eiro mēnesī. Uzdeva Finanšu un Vispārējai un juridiskai nodaļām sagatavot grozījumus līgumos ar pašvaldībām, kuru teritorijā dzīvojošie audzēkņi apmeklē Baltinavas novada pašvaldības izglītības iestādi, kā arī nodrošināt kontroli par noslēgto līgumsaistību izpildi.

Izdarā grozījumus amata vienību un amatalgo sarakstā

Izdārīja grozījumu novada domes amatpersonu un darbinieku amata vienību un amatalgo sarakstā 2018.gadam, papildinot novada pašvaldības amatpersonu un darbinieku sarakstu ar amata vienību - apkures krāšņu kurinātājs - ar stundas tarifa likmi 2,70 eiro.

Apstiprina vidusskolas amata vienību un amatalgo sarakstu

Apstiprināja Baltinavas vidusskolas darbinieku amata vienību un amatalgo sarakstu (pirmsskolas izglītība) 2018.gada septembra - decembra mēnešiem.

Piešķir pabalstu bijušajai pašvaldības vadītājai

Piešķir ikmēneša pabalsta daļu, kas pārsniedz invaliditātes pensiju, 176,69 eiro apmērā kopš 2018.gada 28.septembra bijušajai Baltinavas novada pašvaldības vadītājai. Izmaksājot pabalstu, piemēros nodokļa atvieglojumu sakarā ar invaliditāti.

Lemj par sniegtajiem maksas pakalpojumiem

Nolēma veikt grozījumus novada domes lēmumā "Baltinavas novada pašvaldības sniegto maksas pakalpojumu kopsavilkums (protokols Nr.4 no 22.03.2018., &12), izslēdzot punktus par skolas darbinieku ēdināšanu, bez izmaiņām atstājot tādus pakalpojumu veidus kā telpu noma, mācību klases izmantošana (2,47 eiro stundā), datorklases izmantošana (3,48 eiro stundā), naktsmītnes skolas ēkā (5,25 eiro diennakti vienai personai).

Palielina aizņēmumu kapličas atjaunošanai

Izdārīja grozījumus Baltinavas novada domes 2018.gada 30.augusta lēmumā "Par aizņēmuma ņemšanu LEADER projektam "Brieksīnes kapličas atjaunošana", lēmuma 1.punktā summu '6512,91' aizstājot ar summu '6700,46'.

Izslēdz zemes īpašumus no bilances

Izslēdza no Baltinavas novada pašvaldības bilances zemes gabalu Tilžas ielā 2, 0,0546 ha platībā par summu 186,08 eiro; izslēdza no pašvaldības bilances zemes gabalu, kas atrodas Viļakas ielā 27, 0,2497 ha par summu 718,55 eiro; izslēdza no pašvaldības bilances zemes gabalu "Demerovas māja" 0,3825 ha par summu 826,97 eiro, atstājot pašvaldības bilancē 0,0308 ha platību.

Arī tūrisma objekts

Atjaunota Brieksīnes kapu kapliča

Paveras skaista panorāma. No savrupā 128 metrus augstā Brieksīnes uzkalna paveras skaists skats uz apkārtni. Brieksīnes kapu vecākais Aleksandrs Pakalnītis atceras, ka agrāk no kalna varēja redzēt, kā kursē Pitalovas vilciens, labākā laikā varēja redzēt līdz pat Augšpilij.

Baltinavas novada dome realizējusi uzdevumu atjaunot un saglabāt Brieksīnes kapu kapliču, kas ir viens no vietējās nozīmes valsts aizsargājamiem kultūras un arhitektūras pieminekļiem. Novadā pašvaldības pārziņā ir teju desmit valsts aizsargājamo vietējās nozīmes kultūrvēsturisko un arhitektūras pieminekļu, taču tikai viens no tiem ir kapliča.

Brieksīnes kapi atrodas Viļakas - Kārsavas autoceļa malā, stāvā pakalnā, no kura paveras plašs skats uz Baltinavu un pierobežu. 20.gadsmīta 20.gados celto kapliču bija skāris laika zobs, tādēļ neatliekams kļuva jautājums par tās saglabāšanu nākamajām paaudzēm. Kapličiai aktuāla bija granīta mūra sienu restaurācija, lieveņa betona pamatnes nostiprināšana, telpas betona grīdas izlīdzināšana, fasādes koka detaļu nomaiņa, logu un durvju ailu atjaunošana, ieejas durvju un logu bloku nomaiņa ar autentiskā dalījumā un detalizācijā izgatavotām durvīm un logiem, durvju konstrukcijas izgatavošana saskaņā ar 1972.gada attēlu utt., kas no būvniekiem prasīja atbilstošas zināšanas. Būvniecības darbus varēja veikt tikai būvniecības speciālists ar restauratora sertifikātu, tādēļ remontdarbi iekavējās. Tagad tie paveikti, un kopumā kapličas atjaunošana izmaksāja teju deviņus tūkstošus eiro.

Atjaunotā Brieksīnes kapu kapliča ļaus arī dažādot tūrisma pakalpojumu piedāvājumu ne vien Baltinavas novadā, bet arī Ziemeļlatgalē. No laukakmeņiem celtajai Brieksīnes kapu kapličiai blakus atrodas mākslinieka tēlnieka Bērtuļa Bula veidots kapa piemineklis Ziemeļlatgales muzikālās folkloras vācējam katoļu mācītājam Miķelim

Atjaunotā kapu kapliča. Brieksīnes kapu kapliča atjaunota no ārpuses, remonts veikts arī kapličas iekšējā. Kapliča atjaunota identiski tai, kāda tā bijusi uzceļot. Atjaunošanā piedalījās speciālists ar restauratora sertifikātu.

Jermacānam, kapucīnu tēvam Jēkabam, dziļāk kapos - to kreisajā malā - atrodas tā paša tēlnieka veidotais kapakmens, piemineklis Annai Slišānei, folkloras teicējai, rokdarbniecei, Latgales dzejnieka Ontona Slišāna mātei, kā arī pašam dzejniekam.

Piederīgie Brieksīnes kapos savus aizgājējus gulda no trim pagastiem un ved pat no tālākām vietām, jo daudziem šeit ir dzimtas kapi, tostarp arī briežuciemietim Aleksandram Pakalnītim. Viņam šeit guldi vecāki, vecvecāki un daudzi radi. Briežuciema pagasta pārvaldes vadītāja Anastasija Gabrāne Brieksīnes kapus nosauc par "tautu draudzības kurgānu", jo savos

piederīgos šeit glabā Baltinavas, Briežuciema un Šķilbēnu pagastu iedzīvotāji. Arī rūpes par kapiem vajadzētu dalīt starp trim pagastiem, bet joprojām nerisinās jautājums par atkritumu savākšanu - kapi ir lieli, daudz koku, kuriem rudenos birst lapas. "Baltinavas novada pašvaldība nav ar mieru viena uzņemties rūpes par kapiem. Tādēļ saruna notiek gan ar Viļakas novada Šķilbēnu pagasta pārvaldi, gan Balvu novada Briežuciema pagasta pārvaldi. Latvija viena, bet katrs dzīvojam savā novadā, katram novadam savas rūpes un savs budžets," secina Aleksandrs Pakalnītis, kurš šovasar uzņēmis Brieksīnes kapu vecākā pienākumus.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Robežpārkāpēji Viļakas novadā

Aiztur Vjetnamas un Krievijas pilsoņus

14.oktobrī par valsts robežas nelikumīgu šķērsošanu aizturētas divas personu grupas - kopumā 12 Vjetnamas un divi Krievijas pilsoņi.

Starp aizturētajiem arī nepilngadīgais

Veicot informācijas pārbaudi par iespējamu personu nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai, sadarbībā ar Valsts policijas amatpersonām uz ceļa Viļaka – Žiguri - Liepna Valsts robežsardzes darbinieki aizturēja trīs Vjetnamas pilsoņus un vienu personu pārvietotāju - Krievijas pilsoni. Savukārt otru personu grupu - deviņus Vjetnamas un vienu Krievijas pilsoni - robežsargi aizturēja Ludzas novada Briģu pagastā Konogoļciema apkaimē.

Pret vienu no Krievijas pilsoņiem par personu nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai, kā arī pret pārējiem robežpārkāpējiem par valsts robežas tišu nelikumīgu šķērsošanu uzsākti kriminālprocesi. Tāpat viens nepilngadīgais Vjetnamas pilsonis nodots Viļakas novada bāriņtiesai, bet vēl divi Vjetnamas un viens Krievijas pilsonis izmitināti Aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centrā "Daugavpils". Savukārt pārējie likumpārkāpēji ievietoti Valsts policijas īslaicīgas aizturēšanas vietā.

Jautāta, kāda ir turpmākā rīcības kārtība ar Viļakas novada bāriņtiesai nodoto nepilngadīgo Vjetnamas pilsoni, tās priekšsēdētāja ANITA UPĪTE sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" informēja, ka minētais aizturētais ir 12 gadus jauns zēns – tā liecināja dokumenti. Ar bāriņtiesas lēmumu aizturēto ievietoja drošos apstākļos krīzes centrā. Pēc tam Valsts robežsardzes darbinieki veic tālākās darbības, lai aizturēto nogādātu atpakaļ mītnes valstī.

Soda kārtējos robežpārkāpējus

Jāpiebilst, ka aizvadītajās dienās Rēzeknes tiesā izskatīts un stājies spēkā kārtējais spriedums par tišu nelikumīgu valsts robežas šķērsošanu personu grupā mūspusē. Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos:

Šī gada 28.augustā no pulksten 6 līdz 10 (pirmstiesas kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā laikā) Van Huan Pham, Van Song Truong, Van Hieu Phan personu grupā, nolūkā nelikumīgi, bez iecelšanas dokumentiem nokļūt Eiropas Savienības valstīs un apzinoties, ka viņiem nav attiecīgu institūciju atļaujas, lai no Krievijas Federācijas nokļūtu Latvijas Republikā, Viļakas novada Žiguru pagastā, neapdzīvotā vietā "Spuska", robežas šķērsošanai neparedzētā vietā, tiši nelikumīgi šķērsoja valsts robežu virzienā no Krievijas puses uz Latviju. Tajā pašā dienā pulksten 11.20 uz ceļa Žiguri – Katleši minētās personas aizturēja Valsts robežsardzes amatpersonas. Tādējādi robežpārkāpēji ar savu rīcību pārkāpa Imigrācijas likuma 4.panta un Latvijas Republikas valsts robežas likuma 10.panta 2. un 4.punkta prasības par to, ka

Foto - ilustratīvs

ārzemnieks tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, ja viņam ir derīgs ceļošanas dokuments vai uzturēšanās atļauja, vai Eiropas Kopienas patstāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja, un to, ka valsts ārējo sauszemes robežu var šķērsot pa autoceļu vai dzelzceļu. Ar šādām darbībām robežpārkāpēji izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 284.panta otrajā daļā.

Tiesa nosprieda apstiprināt šī gada 5.septembra vienošanos par vainas atzīšanu un sodu, kas noslēgta starp Balvu rajona prokuratūras prokurori un apsūdzētajiem. Rezultātā apsūdzētos sodīja ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz mēnesi un piecām dienām, izraidot no Latvijas Republikas un nosakot iecelšanas aizliegumu uz trīs gadiem. Tiesa arī lēma īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanu skaitīt no šī gada 1.oktobra. Soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā un apcietinājumā pavadīto laiku no šī gada 28.augusta līdz 30.septembrim. Tāpat nospriests atbrīvot apsūdzētos no procesuālo izdevumu samaksas pienākuma par aizstāves sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā un procesuālos izdevumus par zvērinātas advokātes darbu segt no valsts līdzekļiem.

Krimināllikumā par valsts ārējās robežas tišu nelikumīgu šķērsošanu paredzēta brīvības atņemšana līdz diviem gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods. Savukārt par personas nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežai soda ar brīvības atņemšanu līdz 15 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trīs gadiem vai bez tās, vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Jāuzsver, ka soda apmērs atkarīgs no apstākļiem un sekām, kas radies noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Plašāka informācija Krimināllikuma 284. un 285.pantā.

Re, kā!

Atkal izsit logu spēļu zālei

Naktī no pagājušās sestdienas uz svētdienu notika kārtējais uzbrukums Balvu pilsētā esošajai spēļu zālei "Fenikss laimētava" (pretī tirdzniecības centram "Planēta") – tai izsists logs. Valsts policijas Balvu iecirknis informē, ka policijai zināms iespējams vainīgais. Policija par notikušo uzsākusī pārbaudi, kā arī skaidro nodarītā materiālā zaudējuma apmēru. Savukārt pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas notikušajā, visticamāk, vainojams kāds Balvu pilsētā dzīvojošs vīrietis, kurš arī iepriekš paveicis šāda veida pārkāpumu.

Jāpiebilst, ka šī nav pirmā reize, kad spēļu zālēm Balvos izsisti logi vai bojātas durvis. Piemēram, 2016.gadā naktī no 21. uz 22.janvāri logus un durvis izsita visām trīs Balvu pilsētā esošajām spēļu zālēm – gan spēļu zālei "Fenikss laimētava", gan arī tolaik vēl darbu neuzsākušajam "Joker" pie Balvu autoostas un spēļu zālei pie Balvu pilsētas parka. Tolaik visvairāk cieta "Fenikss laimētava", kurai izsita četrus logus.

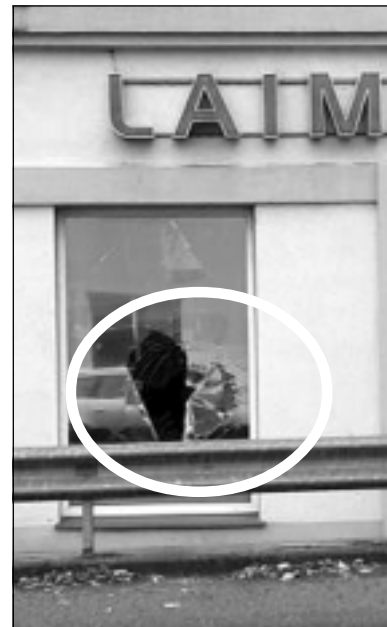

Foto - A.Ločmelis

Informē ugunsdzēsēji

Nobrauc no ceļa

6.oktobrī pulksten 11.18 Balvu pagastā vieglā automašīna "Ford" nobrauca no ceļa braucamās daļas un iebrauca grāvī. Izsaukumu uz notikuma vietu saņēma arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, kā darbinieki ceļa satiksmes negadījumā cietušo nodeva mediķiem.

Deg siena ruļļi

15.oktobrī pulksten 3.33 Viļakā blakus ceļam 30m² platībā dega siena ruļļi. Iespējams ugunsgrēka iemesls – neuzmanīga rīcība ar uguni.

Deg pirts

15.oktobrī pulksten 8.35 Balvu pagasta Verpuļevā 10m² platībā dega pirts. Iespējams ugunsgrēka iemesls – dūmvada bojājums. Cietušo nav.

Autovadītāju ievēribai

Aicina nepamatoti nelietot miglas lukturus

Ceļu satiksmē regulāri var novērot, ka daļa autovadītāju tuvo vai dienas gaitas gaismu vietā ikdienā lieto priekšējos miglas lukturus.

Laikraksta "Vaduguns" redakcijā vērsās autovadītājs no Balvu pilsētas, kurš aicina autovadītājus ievērot ceļu satiksmes noteikumus un nelietot miglas lukturus brīžos, kad to ne tikai absolūti nav nepieciešams darīt, bet to darīt ir pat aizliegts! "Nesaprotu to autovadītāju rīcību, kuri, braucot gaišā dienas laikā un pilnīgi skaidros laika apstākļos, tuvo gaismu vietā slēdz iekšā miglas lukturus. Tāpat esmu novērojis, ka atsevišķi autovadītāji miglas lukturus lieto naktī, kad nav nedz miglas, nedz lietus vai sniega. Ceļu satiksmes noteikumos skaidri atrunāts, ka **braucot priekšējos miglas lukturus atļauts iedegt tikai nepietiekamas redzamības apstākļos (atsevišķi vai kopā ar tuvās gaismas lukturiem) un diennaktis tumšajā laikā neapgaismotos ceļa posmos (kopā ar tuvās gaismas lukturiem). Savukārt pakalējos miglas lukturus atļauts iedegt tikai tad, ja ir bieža migla, intensīvi lietus, snieg un tamlīdzīgos laika apstākļos.** Varbūt kādam miglas lukturu lietošana šķiet stilīga, bet nepamatoti ieslēgti miglas lukturi var būtiski žilbināt pretī braucošos. Aicinu arī policijas darbiniekus vairāk pievērst uzmanību šādiem pārkāpējiem!" mudina pieredzējušais autovadītājs.

Migla Bērzpils pusē. Aizvadīto brīvdienu rītos pamatīgu miglu varējām novērot arī mūspusē, kas autovadītājiem pasliktināja redzamību uz autoceļiem. Attēlā redzams foto tapis pagājušās sestdienas rītā pie Balvu novada Bērzpils pagasta robežas.

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

☞ Veselas aknas. Diemaktī aknas attīra aptuveni 2000 litru asiņu. Mums apkārt ir daudz dažādu indīgu vielu, kas tās var nelabvēlīgi ietekmēt. Šim orgānam piemīt unikālas spējas darboties ilgstoši pat nelabvēlīgos apstākļos. Tomēr mūsu kaitīgo darbību sekas uzkrājas, un, kad jau iegūts aknu bojājums, dažkārt atpakaļceļa var vairs nebūt.

☞ Citāds ārsts. Intervija ar homeopātu un otolaringologu Pāvelu Naumovu. Viņa mājās zāļu skapītī ir tikai homeopātiski preparāti. Arī lielākā daļa viņa pacientu izvēlas ārstēties ar homeopātiju. Tomēr ir reizes, kad viņš saviem pacientiem iesaka lietot antibiotikas. Ieejot ārsta privātpraksē, ir skaidrs, ka vairākums viņa pacientu ir bērni, jo plašā kabineta sienas no vienas vietas rotā bērnu zīmējumi, kas veltīti un dāvināti dakterim Pāvelam.

☞ Raksta blogu par ciņu ar slimību. Kamēr tik sensitīvu informāciju kā diagnozes vai mūsu veselības traucējumus no svešām acīm sargā Datu aizsardzības regula, ir cilvēki, kas brīvprātīgi un drosmīgi nodod citu vērtējumam ļoti personīgus un atklātus stāstus par dzīvi līdzās vai roku rokā ar slimību. Blogerēm Evitai, Kristīnei un Lonijai katrai ir savs iemesls, kādēļ to darīt.

☞ Kakls sāp! Ja uz sāpoša kakla gļotādu paskatītos mikroskopā, tā izskatītos kā sagraizīta ar žileti, pilna sīku plaisiņu. Kopā ar ģimenes ārsti saskaitījām sešus biežākos iemeslus, kādēļ kakls sāp, un katrai situācijai ir sava ārstēšana.

☞ Minerālūdens. Malks veldzei vai tomēr zāļu deva? Lai gan minerālūdenim piedēvē dažādas dziedinošas spējas, nevienu no veikalā nopērkamajiem nevar saukt par dziedniecisku, lai gan pie nelieliem veselības sarežģījumiem arī tas var palīdzēt. Pie ārstnieciskā minerālūdens, visticamāk, varēs tikt tikai sanatorijā, kūrortā vai arī aptiekā.

☞ Klibo lasīšana, neveicas rakstīšanā... Septembris skolēniem vēl ir kā medusmēnesis, bet oktobrī speciālistu padomu meklē daudzi vecāki, kuru atvasēm mācībās nesokas tā, kā gribētos. Pie vainas var būt gan uzmanības deficīta hiperaktivitātes sindroms, gan specifiski mācīšanās traucējumi.

☞ Sadziedēt rokas lūzumu ar komfortu. Parastais ģipsis pret 3D drukāto. Kad gadījies salauzt roku, tradicionāli cilvēks tiek pie ģipša un vesela saraksta dažādu dzīvesveida ierobežojumu - kādu laiku nedrīkst mazgāties, peldēties. Mūsdienās, izrādās, arī kaulu lūzumu var ārstēt ar komfortu. Vai vērts maksāt par moderno 3D drukāto ģipsi, tas jāizvērtē katram pašam.

☞ Drāma uz ceļa: auto + dzīvnieks = avārija. Var jau plēst jokus sakot, ka no savas krītošās lāstekas vai ķieģeļa tāpat neizbēgsi. Tomēr, domājot par sevi kā par autovadītāju un pasažieru drošību, gribētos zināt, kā izvairīties no nepatikšanām, ja ceļu pēkšņi šķērso... alnis. Padomu jautājām vairākiem speciālistiem.

Dari Pats

☞ Flizēšanas ceļvedis. Iepriekšējā numurā aizsākām ceļvedi flizēšanā, kas ir viens no sarežģītākajiem darbiem, ar ko nākas sastapties pat šķietami neliela kosmētiska remonta gadījumā. Turpinām tēmu, ķeroties pie pašu flīžu līmēšanas.

☞ Iegremdējamie ripzāģi. Iegremdējamais ripzāģis jeb gremdzāģis ir par kārtu precīzāks un universālāks nekā parastais rokas ripzāģis. Kas reiz izmēģinājuši tādu

darbā, kļūst par tā faniem. Vienīgā bēda - darbarīks ir krietni dārgāks.

☞ Vai mājās gaismas var būt par daudz? Pārmērīgs gaismas daudzums aktivizē mūsu smadzenes, rosina darboties. Mājās mēs vēlamies nomierinošu mājīgumu, bet ar dažiem izņēmumiem, akcentiem. Un svarīgi, lai gaismas nav arī par maz!

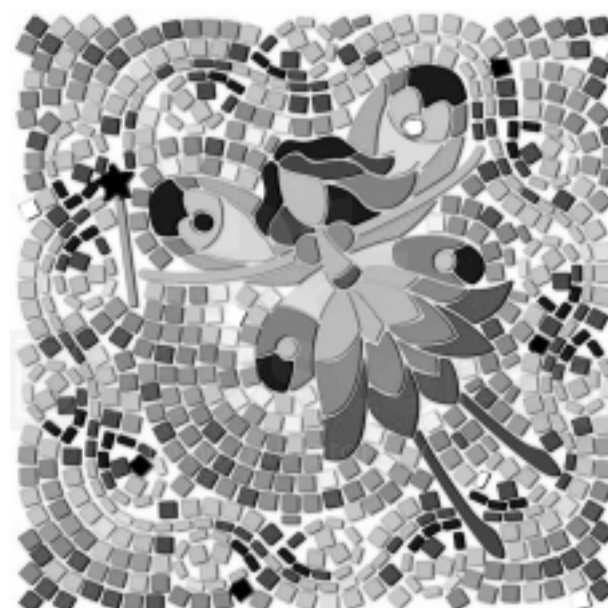
☞ Jumts virs āra terases. Nojume, pat visvienkāršākā, spēj kardināli mainīt āra terases lietošanas ieradumus. Nojume palīdz pret to visu, atliek tikai izvēlēties temperatūrai atbilstošu apģērbu, iznest kādas papildu segas vai ieslēgt sildītāju pie kājām, un var turpināt piknikot, cept gaļu uz grila vai vienkārši palasīt grāmatu svaigā gaisā. Stāsta, ka tad miegs nākot labāk!

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.novembrim.

10. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 15 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriņā acs" 9.kārtā veiksmē uzsmaidīja** ANDRIM KEISELIM no Viksnas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.novembrim.

10. kārtā

8	3	6	4	7	
	7		4	2	
2			8	9	
		3	8	9	4
1	3	4	5	6	8
	5	6	1	2	
	7	1			2
	8	5		3	
3	2	4	9	5	

Pareizas atbildes iesūtīja: A.Ančs, I.Dzergača, V.Mancevičs, S.Sirmā, V.Gavrjušenkova, L.Kivkucāne, J.Voicišs, D.Kivkucāns, D.Svarinskis (Balvi), M.Bleive, A.Keiselis (Viksnas pagasts), S.Petrova (Rēzekne), J.Zālītis, D.Zelča (Krišjāņu pagasts), A.Mičule, J.Slišāne, B.Ķise (Tilža), P.Bodrovs (Bērkalnes pagasts), I.Homko (Medņeva), E.Ločmele (Šķilbēnu pagasts), V.Šadurska (Baltinavas novads).

9. kārtas uzvarētāja ir JADVIGA SLIŠĀNE no Tilžas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Tā jau ir vēsture. Iesūtīja Vineta Zeltkalne.

Priecē acis. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Par oktobra labākās fotogrāfijas autori atzīta LIDIJA PUŽULE ar fotogrāfiju "Pēc smagas darba dienas", kas publicēta 9.oktobrī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Informē NMPD

Pilotprojekta rezultāti apliecina – jaunā iniciatīva par brigādēm, kurās mediķi vada arī operatīvo transportu, attaisnojas

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) brigādes, kurās paši mediķi vada arī operatīvo transportu, savu darbu veic sekmīgi. To apliecina pilotprojekta* pirmie rezultāti, analizējot jauno brigāžu darbu trīs mēnešu periodā.

Kopš šī gada 1.jūlija dienestā izveidotas piecas šādas brigādes, kuras devušas uz vairāk nekā 1700 izsaukumiem. Brigādes strādā tikai dienas laikā, kad ir visaugstākā izsaukumu intensitāte. Kā rāda pirmo mēnešu darbības izvērtējums - brigādes pie pacientiem nokļuvušas tikpat operatīvi un palīdzību spējušas sniegt līdzvērtīgi jau ierastajām dienesta brigādēm trīs cilvēku sastāvā (ar diviem mediķiem un autovadītāju). Proti, pilotprojekta brigādes pie pacienta ierodas vidēji 8 minūšu laikā un izsaukumā pavada aptuveni stundu. Šie rādītāji ir tādi paši kā citām dienesta brigādēm konkrētajos brigādes lokalizācijas punktos.

Līdzīgi kā citām brigādēm, pilotprojekta brigāžu mediķiem gandrīz puse izsaukumu ir augstas prioritātes jeb tādi, kuros ir apdraudēta pacienta dzīvība. Izvērtējot brigāžu medicīniskā darba kvalitāti, redzams, ka arī šajās situācijās, strādājot divatā, mediķi spējuši sniegt profesionālu palīdzību, piemēram, smagi cietušam motociklistam, smagu politraumu guvušam cietušajam autoavārijā, pacientiem ar miokarda infarktu, dzīvību apdraudētiem sirds ritma traucējumiem, tostarp nodrošinot ārējo kardiostimulāciju, pacientiem ar akūtiem smadzeņu asinsrites traucējumiem u.c.

Darba organizācijas izmaiņas ļāvušas palielināt šajās brigādēs strādājošo mediķu atalgojumu pat par 36%, nodrošinot motivējošu darba samaksu par papildus pienākumiem.

NMPD direktore Liene Cipule: "Pilotprojekts rāda, ka arī Latvijā varam veidot brigādes, kurās operatīvo medicīnisko

transportlīdzekli vada paši mediķi, līdzīgi kā tas ir daudzviet Eiropā. Šādi organizējot darbu, mēs spējam nodrošināt tikpat augstu operativitāti un darba kvalitāti. Turklāt varam radīt mediķiem motivējošus darba apstākļus un lielāku atalgojumu. Arī sabiedrība no tā iegūst. Proti, esošo resursu ietvaros varēsim nodrošināt vairāk brigāžu tieši dienas laikā, kad izsaukumu ir daudz. Tas dos iespēju uzlabot brigāžu operativitāti."

NMPD Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centra vadītāja Dzintra Jakubaņeca: "Jau daudzus gadus dienesta mediķiem ikgadējās apmācībās ir iekļautas dažādu situāciju simulācijas, kurās jāapliecina savas prasmes sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību pacientiem kritiskos stāvokļos. Mediķi tajās darbojas divatā, tāpēc varam droši teikt, ka pilotprojekta brigāžu personāls šobrīd savā ikdienas darbā izmanto arī tās zināšanas un prasmes, ko regulāri trenē un pārbauda praktiskajās mācībās."

Izvērtējot pilotprojekta rezultātus, NMPD veica arī pilotprojektā iesaistīto mediķu aptauju. Visi aptaujātie darbinieki atzinuši, ka ir apmierināti ar darbu jaunajā brigādē. Mediķi īpaši novērtē to, ka, izvēloties darbu dienas brigādē un saņemot par to atbilstošu atalgojumu, var nakšņot mājās, kas mazina pārstādāšanos un *izdegšanu*. Viena no atziņām, ko aptaujā uzsvēruši pilotprojekta dalībnieki - mediķim, kurš ir motivēts un atpūties, veidojas veiksmīgāka saskarsme ar pacientiem, tāpat mazinās kļūdu risks un uzlabojas darba kvalitāte. Kā būtisku ieguvumu mediķi saskata arī izaugsmes iespējas līdz ar šādu brigāžu veidošanu dienestā. Savukārt kā dienesta nozīmīgākie ieguvumi tiek minēti resursu racionāla izmantošana un motivēti darbinieki, kas var palīdzēt uzlabot palīdzības sniegšanas kvalitāti un operativitāti.

NMPD ārsta palīgs un pilotprojekta dalībnieks Imants Upīts: "Dienestā esmu jau septīto gadu un šobrīd, strādājot jaunā tipa brigādē, esmu atguvis degsmi un motivāciju. Līdz ar

pilotprojektu dienests ir padomājis gan par darbinieku labklājību, gan darba organizācijas uzlabošanu. Tas ir lieliski, ka vakaros varu būt kopā ar ģimeni, nevis darbā, neesmu tik noguris, jo nakti varu izgulēt. Brigādē esmu kopā ar patstāvīgu, pieredzējušu kolēģi, veidojot labu komandu, kas ātri un kvalitatīvi var palīdzēt cilvēkiem."

Kā norāda NMPD direktore L.Cipule, pilotprojekts tiks turpināts līdz jaunam gadam, vienlaikus iekļaujot jaunā tipa brigādes dienesta stratēģijā, kas šobrīd top. Tāpat dienests rosina izmaiņas Ministru kabineta noteikumos, lai šāda tipa brigādes dienests var veidot un attīstīt, taču L.Cipule uzsver, ka šāda veida brigāžu skaits būs ierobežots. Savukārt medicīnas koledžam dienests sniegs priekšlikumus ārsta palīgu izglītības programmu pilnveidošanai, lai topošajiem mediķiem jau studiju laikā nodrošinātu šāda veida brigādes darbam nepieciešamās apmācības.

**Par pilotprojektu*

Šī gada 1.jūlijā NMPD uzsāka īstenot pilotprojektu, kas ilgs līdz 31.decembrim. Pilotprojekta ietvaros dienas laikā uz izsaukumiem dodas jauna tipa brigādes – divu mediķu brigādes, kurās mediķi paši vada arī operatīvo transportu. Brigādes strādā tikai dienā, kad izsaukumu ir visvairāk (80% no visiem izsaukumiem). Šobrīd dienestā ir piecas šādas brigādes – trīs Rīgā un pa vienai Jūrmalā un Daugavpilī.

Pilotprojektā līdz šim brīvprātīgi iesaistījušies 38 NMPD mediķi, kuri izturējuši noteiktos atlases kritērijus un, gatavojoties darbam pilotprojekta brigādē, apliecinājuši savas prasmes autovadīšanā, praktiski trenējušies drošas braukšanas skolā, kā arī voluntējuši ārsta speciālista brigādē.

Informāciju sagatavoja ILZE BUKŠA, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta komunikācijas nodaļas vadītāja

Informē VID

Uzņēmumi var ziedot un izmantot uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu vairākos veidos

2018. gadā uzņēmēji, kuri ziedo, var izvēlēties vienu no trim uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu veidiem.

Uzņēmējiem ir tiesības ziedot bez ierobežojumiem. Tāpat kā līdz šim, nodokļa atvieglojumu ziedojumam piemēro noteiktā apmērā un tikai tad, ja uzņēmējs ziedo sabiedriskā labuma organizācijai, budžeta iestādei vai valsts kapitālsabiedrībai, kura pilda Kultūras ministrijas deleģētās funkcijas. Taču veidi, kā saņemt atlaides, ir vairāki, tādējādi tagad uzņēmējs var izvēlēties izdevīgāko variantu. Ziedotājs pārskata gada laikā var piemērot vienu no turpmāk minētajiem atvieglojumu veidiem.

Ziedojuma apmēra noteikšanai izmanto iepriekšējā gada peļņu

Izvēloties šo ziedojuma veidu, ar uzņēmumu ienākuma nodokli neapliek ziedoto summu, kas nepārsniedz 5% no uzņēmuma pērnā gada peļņas. Ziedojums ir uzskatāms par saimnieciskās darbības izdevumiem, no kuriem uzņēmumu ienākuma nodoklis nav jāmaksā.

Piemērs. Iepriekšējā gada peļņa - 1000 eiro. Maksimāli pieļaujama ziedojums, no kura nebūs jāmaksā uzņēmumu

ienākuma nodoklis, - 50 eiro (5% no 1000 eiro).

Ja faktiski ziedotā summa ir 90 eiro, tad 50 eiro no ziedojuma summas ar nodokli neapliek, bet 40 eiro iekļauj nodokļa bāzē un no tās maksā nodokli.

Ziedojuma apmēra noteikšanai izmanto iepriekšējā gada darba samaksas apmēru

Izvēloties šo ziedojuma veidu, uzņēmumu ienākuma nodokli nemaksā no ziedotās summas, kas nepārsniedz 2% no iepriekšējā gada aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi.

Piemērs. Iepriekšējā gada bruto darba samaksa uzņēmumā - 3000 eiro. Maksimāli pieļaujama ziedojums, no kura nebūs jāmaksā uzņēmumu ienākuma nodoklis, - 60 eiro (2% no 3000 eiro). Ja faktiski ziedotā summa ir 70 eiro, tad no 60 eiro nodoklis nav jāmaksā, bet 10 eiro iekļauj nodokļa bāzē un apliek ar nodokli.

Ziedojuma apmērs samazina uzņēmumu ienākuma nodokli no dividendēm

Ja uzņēmums aprēķina dividendes no 2018.gada peļņas, tad tas aprēķina uzņēmumu ienākuma nodokli no dividendēm.

Šo nodokļa summu var samazināt par 75% no ziedojuma, bet ne vairāk kā 20% no nodokļa summas.

Piemērs. Aprēķinātais nodoklis no dividendēm ir 240 eiro. Ziedotā summa - 70 eiro. Atvieglojuma summa ir 52,50 eiro (75% no 70 eiro). Maksimāli pieļaujama atvieglojuma summa ir 48 eiro (20% no 240 eiro).

Tātad nodokļa summu 240 eiro samazina par atvieglojumu 48 eiro, tādējādi budžetā maksājama nodoklis ir 192 eiro (240 eiro – 48 eiro).

Savukārt ziedoto summu 70 eiro iekļauj nodokļa bāzē (kā ar saimniecisko darbību nesaistītu izdevumu) un no tās samaksā uzņēmumu ienākuma nodokli.

Ja aprēķinātais nodoklis no dividendēm būtu lielāks, piemēram, 500 eiro, tad atvieglojumu varētu piemērot pilnā apmērā, t.i., 52,50 eiro.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu piemērošanu nosaka Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 12. pants. Plašāka informācija pieejama VID tīmekļa vietnē, sadaļā "Uzņēmumiem" – "Nodokļi" – "Uzņēmumu ienākuma nodoklis" – "Informatīvie un metodiskie materiāli" – "Metodiskais materiāls par uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu piemērošanu ziedotājiem".

Veiksmes prognoze

23.oktobris. Sirsnīga otrdiņa sirsnīgiem cilvēkiem. Ar piebildi, ja pats būsi tāds pats. Ja tikai gaidīsi mīļumu no gādīgumu no otrās pusītes, preti nedodot neko, tad, protams, konflikti būs neizbēgami. Šodienas vārigās vietas: galva, smadzenes, acis, LOR orgāni, mutes augšdaļa un zods. Tāpat, ja plānotas sarežģītas manipulācijas ar zobiem, varbūt ir vērts vienoties ar stomatologu par procedūru atcelšanu uz pāris dienām?

24.oktobris. Pilnmēness trešdiena pilna ar enerģiju. Viss atkarīgs no tā, kur tu viņu lieksi: vai izdancinot tuviniekus, vai trenkājot kolēģus, vai konfliktējot ar policiju, vai uzrādot sasniegumus darbā, sportā un mācībās. Lai spēka netrūktu, šodien ieteicams uzturā lietot daudz olbaltumvielu: liesu cūkgaļu, liellopu vai putnu gaļu, zivis, olas, pienu, biezpienu, jogurtus, sierus u. tm. Ja esi veģetārietis (-e), tad stum tik iekšā soju, pupas un zirņus.

25.oktobris. Arī šodien enerģija sitīs augstu vilni, tāpēc apsveicamas aktivitātes un kustība. Laba diena gan darbam, gan *šopingam*, gan ūdens procedūrām (arī baseinam), gan mīlestībai. Tikai mazs 'bet': labāk lieki neriskēt un gan uz ielas, gan darbā, gan trenāžieru zālē, gan mājās ievērot gan satiksmes, gan darba drošības, gan ugunsdrošības noteikumus. Jo spēka būs daudz, bet prāta – maz. Veselības jomā šodien saudzējams kakls, skausts, balsene, apakšžoklis, kā arī barības vads. Tad nu silta šallīte un cepurīte šodien noteikti noderēs.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

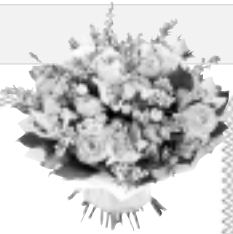
	Nakts		Diena
T 24.10	Aprācis, lietus +3	Aprācis, reļels lietus +4	
C 25.10	Mākoņains +2	Aprācis, reļels lietus +6	
Pk 26.10	Mazmākoņains 0	Aprācis, reļels lietus +6	
S 27.10	Aprācis, lietus +6	Aprācis, lietus +7	

Gismeteo.Jaunumi.

Apsveikumi

Lai saule spīd Tev vienmēr dzīves ceļā
Un ziedi smaidot pretī galvas ceļ.
Lai smaidi bieži atmirdz Tavā sejā
Un laime bēdas projām dzen.

Mīļi sveicam **Ingūnu Kašu** skaistajā dzīves jubilejā!
Vēlam veselību, izturību un daudzus skaistus prieka brīžus
turpmākajos gados.
Krustmāte, krusttēvs

Vēlēsīm mazliet balta prieka,
Mazliet saules tad, kad lietus liļ,
Mazliet spīta, pacietību lielu,
Jaunus spārnus tad, kad vecie plīst!
Lai vienmēr ir kāds, kas ceļu rāda,
Kas sēž uz pleca, Tevi sargājot!
Lai ik brīdī smaidi ir Tavā sejā,
Un, ja raudi - lai no prieka tas!
Lai izdodas it viss, ko dzīvē dari
Un veiksmes jūrai neredzams ir krasts!

(A.Līcīte)

Ar patiesu prieku, cieņu un mīlestību sveicam
Sarmīti Cunsku dzīves jubilejā! Lai dienu ritumā
vienmēr kopā ar Tevi ir laime, veiksmes un veselība!
Balvu Profesionālās un vispārīgās vidusskolas kolektīvs

Paziņojums

Par Balvu un Pērkonu ezeru apsaimniekošanas sanākumi

Latvijas Universitāte un Balvu novada pašvaldība kā sadarbības projekta partneris isteno projektu "Antropogēnās mijiedarbības ietekmju uz Balvu un Pērkonu ezeru ekosistēmām izpēte". Projekta ietvaros, veicot ezeru apsekošanu, tiek analizēti hidroķīmiskie un hidrobioloģiskie parametri, ihtiofauna, arī sedimentu biežums un sastāvs, gatavots ezeru ekoloģiskā stāvokļa slēdziens un ieteikumi apsaimniekošanai.

Lai pilnvērtīgi un efektīvi sagatavotu rekomendācijas Balvu un Pērkonu ezeru apsaimniekošanai, ņemot vērā arī ezeriem pieguļošo zemju īpašnieku un citu interesentu viedokļus, ieteikumus un informāciju, aicinām uz sanākumiem par ezeru apsaimniekošanu **š. g. 26.oktobrī plkst. 11.00 Balvu novada pašvaldības administrācijas ēkas sēžu zālē, 3.stāvā, Bērzpils ielā 1A, Balvos.**

Sanāksmē piedalās projekta īstenotāji - Latvijas Universitātes un Balvu novada pašvaldības pārstāvji.

Neskaidrību gadījumā lūdzam sazināties ar Balvu novada pašvaldības izpilddirektora vietnieci Guntu Raibekazi (+371 26169594, dome@balvi.lv).

Dažādi

PIEGĀDĀJAM ŠĶEMBAS

(Iebkuras frakcijas, skalotas, neskalotas).
Jebkāda daudzumā (min. 25 tonnas).
Tālr. 291 13399.

25.10. jauna grupa
autoskolā
"Delta 9V"
Iepriekšēja
pieteikšanās. Tālr. 29208179.

LAFIKO.LV
AIZDEVUMI
pensionāriem un
strādājošajiem
BALVOS, TAUTAS IELĀ 1
2. stāvā - katru darbdienu.
Tālr. 64521873/ 26402362.

Piegādā granti, smilti, šķembas,
melnzemi. Remontē piebraucamos
ceļņus. Iemontē ūdensvadu,
kanalizāciju. Tālr. 28398548.

25.oktobrī "Supernetto" telpās tirgos
Igaunijā ražotu gultas veļu.

Apsardzes kursi.
Tālr. 26336910.

Katru pirmdien JAUNS
PIEVEDUMS. Apavi, apģērbi - 100
grami - 5 centi. Mazlietoto apģērbu
veikals, Tautas 1.

Aprūpēšu vientuļu cilvēku.
Tālr. 26611680.

Vajadzīgs strādnieks.
Tālr. 26626889.

Dāvina mazu kaķēnu, labs
mednieciņš. Tālr. 28795530.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspārtrade.lv

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
**liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus.** Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk **mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pērk Balvos mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.

Pērk mežu ar zemi un
cirsmas izstrādei. Tālr. 27876697.

SIA "MEŽA APSAIMNIEKOTĀJS"
PĒRK MEŽUS AR ZEMI UN
CIRSMAS. TĀLR. 26106 212.

Pērk traktoru T-16; T-25; T-40;
MTZ-52/80/82. Traktora piekabi.
Tālr. 29485804.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus
un jērus. BIO liellopiem augstas
cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērk motociklu Jawa un rezerves
daļas, dokumentus.
Tālr. 27802708.

Pārdod

Z/S "Ievulejas" Viļakā, Parka 22,
pārdod ĀBOLUS un BUMBIERUS.
Tālr. 26145934.

Pārdod melnraibu, grūsnu teli.
Atnesisies maija sākumā.
Tālr. 28680846, 26651445.

Pārdod sausu, skaldītu malku.
Tālr. 25442582.

Pārdod sausu, skaldītu malku ar
piegādi. Tālr. 26425960.

Pārdod skaldītu malku (arī sausu).
Piegāde. Tālr. 29166439.

Pārdod lopbarībai: puscukurbietes,
burkānus, kartupeļus, graudus,
siena ruļļus. Tālr. 25442582.

Pārdod Chrysler Voyager, 1999.g.,
TA 16.10.2019. Tālr. 29171849.

Pārdod gāzes plīti Vera 303 -
EUR 20; 3-durvju skapi - EUR 10.
Tālr. 29350163.

Līdzjūtības

Lai gaiši debess gori aizvad tevī
tai vaļsteibā, kur visim labi kļūjās,
jo tim, kas tic un Divam veļteļ sevi,
byus myužam dzeivuoat debess

Tāva muojuos.

Izsakām līdzjūtību **Balvu katoļu
draudzei un piederīgajiem,**
ilggadējo Balvu draudzes
PRĀVESTU JĀNI BĀRTULI
pavadot pēdējā gaitā.
Viļakas Romas katoļu draudze un
priesteris Guntars Skutels

Mēs Dievu, žēlsirdīgo Tēvu, lūdzam,
Viņš, gaisma vienīgā, kam nav(a)

smelt...

Lai savā valstībā tev dāvā mūžam
To mājokli, kur svētlaimīgiem vieta.
Kad **PRĀVESTA EMERITUS JĀNA
BĀRTUĻA** dzīves ceļš ir aizvijies
baltajā mūžības kalnā, mūsu klusa
un patiesa līdzjūtība **Balvu un
Sprogu Romas katoļu draudzēm.**
Lai gaišs un viegls ir Mūžības ceļš.
Balvu novada dome un pašvaldība

Lai gaišie debess gari aizved tevī
Tai valstībā, kur visiem labi kļājas,
Jo tiem, kas tic un Dievam velti sevi,
Būs mūžam dzīvot debess Tēva
mājās.

Izsakām līdzjūtību **Balvu katoļu
draudzei un ticīgajiem,**
PRIESTERI JĀNI BĀRTULI pēdējā
gaitā pavadot.
Tilžas katoļu draudze

Reiz pienāk diena nelūgta un
skarba,
Kad dziļi, dziļi daudziem sirdis sāp.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Lūcijai
Mūrmanei un Mārtiņam, VĪRU un
TĒVU** mūžībā pavadot.
Anna Ločmele ar meitām

Pa rudens zelta taku aiziet cilvēks,
Tik grūti noticēt, ka viņš vairs
nepārnāks.
Vien paliek pēdas, kāda klusa
dziesma
Un gaišas, miļas, siltas atmiņas.
Izsakām klusu līdzjūtību
tuviniekiem, Hariju Mūrmani kapu
kalniņā pavadot.
Briežuciema pagasta pārvaldes
kolektīvs

Nu ir atvadu brīdis,
Kad pasakām pēdējos vārdus.
Domās ejot tos ceļus,
Kur kādreiz kopā bij' iets.
Skumstam par **HARIJA MŪRMAŅA**
aiziešanu mūžībā un izsakām
patiesu līdzjūtību **Lūcijai un
Mārtiņam.**
Bijušās p.s. "Briežuciems" šoferu un
dispečeru kolektīvs

Un kad dzīves gaitā sūrā
Stāsies pukstēt straujā sirds,
Mežs būs mana dusas vieta,
Kur starp kokiem strautiņš ir dz.
Tāpēc mežā, zaļā mežā,
Mežā manas ilgas kļīst;
Viņa šalkās, koku ēnā,
Siržu rētas ātri dzīst.
Klusa un patiesa līdzjūtība **dēliem
Robertam un Mārtiņam, sievai
Lūcijai un pārējiem tuviniekiem,
HARIJU MŪRMANI** pavadot
smiltājā.

Mednieki: Kārlis, Jānis L., Ēriks,
Artēmijs, Laimonis L., Laimonis K.,
Jānis L.

Auniet vīram baltas kājas,
Jūdziet bērus kumeliņus,
Nu aiziet tai ciemā,
Mūža dziesmu nodziedāt.
Noliecam galvas ilggadējā ansambļa
dalībnieka un tautas muzikanta
HARIJA MŪRMAŅA mūža gājuma
priekšā un izsakām līdzjūtību
tuviniekiem.
Briežuciema etnogrāfiskais
ansamblis, Zita

Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī,
Par avotu, kur mūžam spēku
smelt...
Izsakām līdzjūtību **Mārtiņam
Mūrmanim, TĒVU** izvadot mūžības
ceļā.
Bijušie klasesbiedri Baltinavas
vidusskola

Tu esi katram viena, tomēr tikai
viena,
Pie kuras kā pie saules bērni turas
klāt.

Un tāpēc ir tik grūti, zaļām skujām
birstot,
Uz mūžu smagai zemei tevi atdot,
māt.

Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
palīdz pārvarēt atvadu smagumu
Rutai Ušackai, pavadot **MĀTI**
mūžības ceļā.
Kubulu pagasta pārvaldes bijušie
kolēģi

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdī pienāks klāt?
Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
audzinātājai **Marutai Laicānei,**
MĀMIŅU pavadot mūžībā.
BPVV 4.kursa audzēkņi

Tu katram viena, tikai viena,
Kurai kā pie saules bērni turas klāt.
Tāpēc ir tik grūti, skumjām asarām
birstot,
Uz mūžu zemei tevi atdot, māt.
Esam kopā ar **Marutiņu** skumju
brīdī, **MĀMIŅU** pavadot mūžībā.
BPVV internāta meitenes

Lēni, lēni, klusi, klusi,
Nu tu aizej dusēt, māt.
Rīta saule, mīļi vārdi
Nespēj tevi modināt.
(Latv. t.dz.)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
**Aijas Strazdes ģimenei un
tuviniekiem, MĀMIŅU** kapu kalnā
pavadot.
Sarmīte, Ilze, Laimdota, Iveta,
Līvija, Vineta

Vecmāmiņ, vēl tavi vārdi
Atmiņā kā pārles mirdz.
Visā dzīvē ies mums līdzī
Tava labā, mīļā sirds.
Dalāties sāpju smagumā ar **Signi
Vindēli un viņas ģimeni,** no
VECMĀMUĻAS uz mūžu šķīroties.
Klasesbiedri, vecāki, audzinātāja

Cik salts šis rīts - klau, vēji staigā:
Un klusi izgaist tava bals...
Mums paliks gaišums, ko tu devi,
Kā dzidrais dzimtās zemes strauts.
Mierinājuma vārdi un patiesa
līdzjūtība **Kristīnei Grīnei un
pārējiem tuviniekiem,** kad
mūžības ceļā jāpavada **VECTĒVS.**
Rēzeknes tiesas Balvos kolektīvs

Aduguns
INDEXSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLĀLV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autori.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: **vaduguns.lv**
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3090

ŽURNĀLISTI
-
26555382

